

ISBN 978-80-254-5824-2

Tento sborník je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Možnosti a cesty primární prevence

VI. ročník mezinárodní konference
Primární prevence rizikového chování

Sborník abstrakt

2-3 / 11 / 09

Konferenci pořádá / Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze / Katedra pedagogické a školní psychologie PedF Univerzity Karlovy v Praze / Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR

Ve spolupráci s partnery / Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR / Středočeský kraj / Hlavní město Praha / Česká asociace adiktologů, o. s. / Sdružení SCAN, o.s. / Časopis Adiktologie

Za finanční podporu děkujeme / Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR /
Středočeskému kraji / Hlavnímu městu Praze / Evropské unii /
Evropskému sociálnímu fondu a operačnímu programu Vzdělání pro konkurenceschopnost

Záštitu nad konferencí převzali / MUDr. Pavel Bém – primátor hlavního města Prahy /
Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA – ministryně zdravotnictví ČR /
Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc. – národní protidrogový koordinátor,
ředitel Sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky /
PhDr. Miroslava Kopicová – ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Čestný výbor / MUDr. Pavel Bém – primátor hl. m. Prahy /
Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA – ministryně zdravotnictví ČR /
Doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc. – národní protidrogový koordinátor,
ředitel Sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky /
PhDr. Miroslava Kopicová – ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR /
Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc. – přednosta Psychiatrické kliniky VFN a 1. LF UK Praha /
Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc. – prorektor Univerzity Karlovy /
PhDr. Jana Zapletalová – ředitelka IPPP ČR /
Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – děkan 1. LF UK Praha

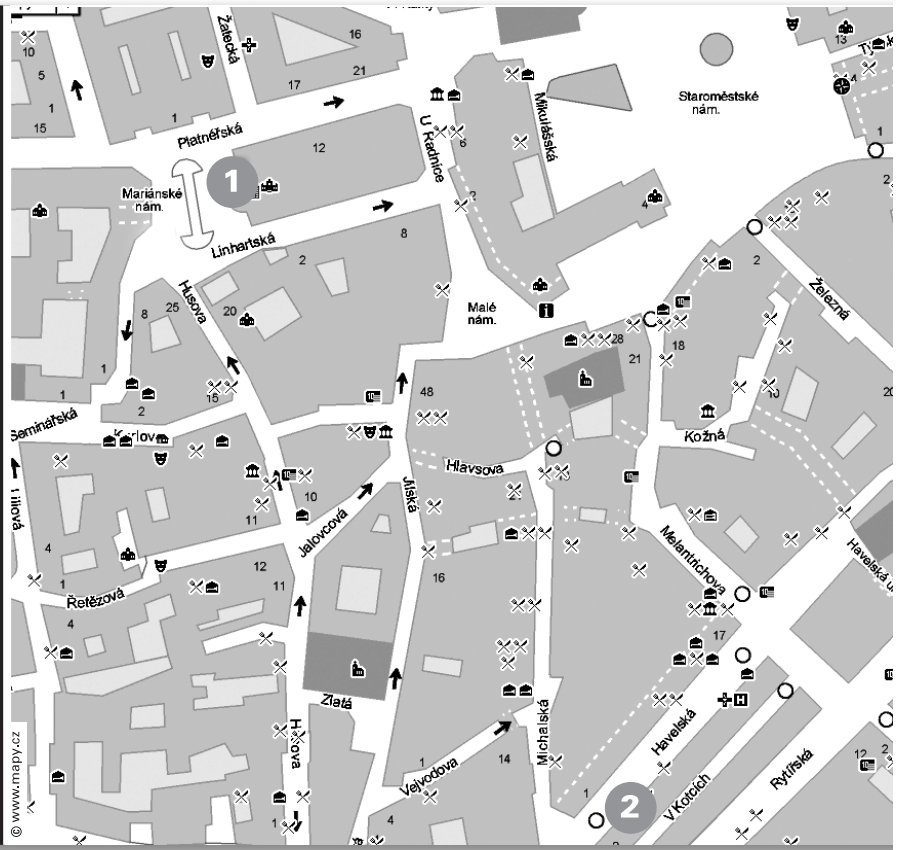
Předsedkyně programového výboru / PhDr. Lenka Skácelová
Tajemník programového výboru / Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D.

Programový výbor / Markéta Exnerová, DiS. / PhDr. Dulina Masáková / Ing. Věra Nouzová /
PhDr. Mgr. Veronika Pavlas Martanová, Ph.D. / Mgr. Roman Pešek / PaedDr. Jiří Pilař /
Mgr. Ondřej Počarovský / PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc. / PhDr. Jana Zapletalová

Předseda organizačního výboru / PhDr. Matuš Šucha, Ph.D.
Tajemník organizačního výboru / Ivo Hrdina

Organizační výbor / Martin Bayer / Mgr. Ing. Vendula Běláčková / PhDr. Martin Dolejš /
Bc. Eva Drápalová / Lucie Gibišová / Lucie Ivanovová / Bc. Lucie Jurystová /
PhDr. Marek Kolařík, Ph.D. / Kristýna Kopečná / Ing. Věra Nouzová /
Lukáš Vonostránský

Praha / centrum

1 Místo konání konference

Magistrát hlavního města Prahy – Nová radnice

Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1

Hlavní sál (1. patro) / místnost 135 (1. patro, za hlavním sálem)

místnost 349 (3. patro) / tiskový salónek (1. patro), místnost 430 (4. patro)

Metro A – Staroměstská / Tramvaj 17, 18, Bus 133 - Staroměstská

2 Společenský program pro účastníky konference

Dovolujeme si pozvat všechny návštěvníky konference na společenský večer, který se bude konat 2. 11. 2009 v moderních prostorách hudebního klubu a kafe Vertigo (Havelská 525/4, 110 00 Praha – Staré Město). Večerní program začíná v 19.00 a návštěvníci se mohou těšit na bohatý raut a vystoupení hudební kapely Professor, která zahraje k tanci i poslechu známé hity skupiny Beatles i jiné písně z let šedesátých a sedmdesátých. Přijďte si vychutnat atmosféru nevědných prostor hudebního klubu Vertigo spojenou s příjemným hudebním i gastronomickým zážitkem, a to vše pouze 5 minut chůze od místa konání konference.

Nová radnice

Informace o budově

Nová radnice byla postavena na místě několika původních domů v letech 1908–1911. Projektantem byl O. Polívka. Vchod do budovy je vyzdoben plastikami od S. Suchardy, který je také autorem sousoší Revize a Účetnictví umístěných na římse vpravo nad hlavním vchodem. Na levé straně jsou umístěny plastiky Skromnost, Ušlechtilost, Síla a Vytrvalost od J. Mařatky. Na severním nároží lze spatřit sochu Železný rytíř a na jižním skulpturu Rabbi Löw od L. Šalouna. Nová radnice je sídlem primátora hlavního města Prahy od roku 1945.

Vážené dámy a pánové, milí hosté, kolegyně a kolegové,

za uplynulý rok se toho v oblasti primární prevence rizikového chování mnoho stalo. V plném proudu jsou např. práce na revizi standardů rizikového chování. Daří se ve stále větší míře zavádět a realizovat efektivní preventivní programy (např. primárně preventivní metodu Unplugged – prevence užívání návykových látek). Před vydáním jsou učebnice pro školní metodiky prevence a slovník primární prevence rizikového chování. Dále se např. v některých regionech České republiky daří zavádět systémová opatření v oblasti primární prevence.

Za uplynulý rok se toho v oblasti primární prevence ale také mnoho (slibovaného) nestalo. Negativní kritikou nicméně budu na tomto místě spíše šetřit, přestože staré problémy jsou stále aktuální (příkladem je přetrvávající nedostatečná komunikace napříč resorty) a – protože primární prevence je živou a dynamickou oblastí – objevují se i nové překážky (např. neprofesionální komunikace jednotlivých zájmových skupin či jednotlivců v našem oboru). Pojdme se tedy společně bavit o tom, co se povedlo, i o tom, co se nepovedlo – a jak to dělat lépe. Věřím, že letošní šestý ročník konference PPRCH bude přínosným, a přitom příjemně stráveným časem pro nás všechny.

Při výběru tématu konference se v programovém výboru sešlo hned několik podnětných témat konference. Např. téma Rétorika vs. praxe primární prevence, jehož název jasně poukazuje na to, o čem se již delší dobu hovoří, ale s realizací v praxi to jaksi vážně, nebo Primární prevence jako součást preventivního systému, kde by byl kladen důraz na zlepšování systémových komponent primární prevence v ČR. Nakonec jsme za téma letošního ročníku konference Primární prevence rizikového chování zvolili otevřenější název: Možnosti a cesty primární prevence. V rámci zvoleného tématu konference lze reflektovat stávající situaci, zhodnotit kritické momenty a představit vize do budoucna pro celý okruh rizikových forem chování v PP. Stejně tak sem můžeme zařadit i výměnu zkušeností a prezentací systémového řešení v jednotlivých regionech.

Pro letošní ročník konference PPRCH přijalo naše pozvání několik zahraničních expertů na primární prevenci. Nechtěli jsme však, aby přednášející vedli sáhodlouhé teoretické debaty o tom, jak by se něco mohlo či mělo dělat. Pečlivě jsme vybírali takové zahraniční hosty, kte-

úvodní slovo

ří mají ve své zemi velmi blízko k praxi, a budou tak moci v rámci svých workshopů seznámit účastníky konference s tím, jak prevenci dělají ve svých podmínkách. V tomto smyslu jsme maximální důraz kladli na praktickou orientaci zahraničních příspěvků a jejich rozmanitost jak z hlediska metod, tak z hlediska různých teoretických východisek i podmínek praxe pro jejich realizaci.

Ráda bych jménem programového i realizačního výboru konference poděkovala Magistrátu hlavního města Prahy za možnost uspořádat v duchu tradice předchozích ročníků konferenci na stejném místě a s tímto skvělým zázemím. Ráda bych také poděkovala všem partnerům konference a donorům, bez kterých by samozřejmě takové setkání možné nebylo. Přátelé, kolegyně a kolegové, přeji Vám hodně nových podnětů z teoretické i praktické části letošního programu, ať se vám konference líbí.

PhDr. Lenka Skácelová

předsedkyně programového výboru
konference PPRCH 2009

Důležité informace pro účastníky

U všech zahraničních přednášek a workshopů bude zajištěno tlumočení do češtiny.

Workshopy

Rozdělení účastníků do workshopů bude prováděno aktuálně podle jejich zájmu na místě konání konference. Počet míst na jednotlivé workshopy je limitován.

Pro účast na workshopu je rozhodující pořadí, ve kterém se zájemci na místo konání workshopu dostaví.

Akreditace a certifikace

Česká lékařská komora
Asociace klinických psychologů ČR
Česká asociace sester
Česká asociace adiktologů, o.s.

program konference

(řazeno podle posloupnosti v čase)

pondělí 2/11

9:30

Hlavní sál

Slavnostní zahájení konference

Mgr. Klára Laurenčíková – náměstkyně ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR

MUDr. Jan Bříza, CSc., MBA – ředitel VFN Praha

Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc. – přednosta Psychiatrické kliniky VFN a 1. LF UK Praha

Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D. – vedoucí Centra adiktologie PK 1.LF UK Praha

10:30 – 11:15

Hlavní sál

Úvodní referát

- 1 **Štech, S.** / Školní socializace, disciplinace a prevence rizikového chování

11:15 – 11:30

Přestávka

11:30 – 13:30

Hlavní sál

BLOK 1 / moderuje Pavla Doležalová

- 2 **Laurenčíková, K.** / MŠMT a jeho úloha v primární prevenci rizikového chování
- 3 **Budinská, M.** / Transformace dotačního systému MŠMT v oblasti primární prevence rizikového chování
- 4 **Zapletalová, J.** / VIP II a CPIV

11:30 – 13:30

Místnost 349

BLOK 1 – Workshop

- 5 **Kreeft, P. van der** / Going from evidence base to the classroom discussion

pondělí 2/11

11:30 – 13:30

Tiskový salónek

BLOK 1 / moderuje Miroslav Charvát

- 6 Dolejš, M., Řehan, V., Miovský, M.** / Výzkumná studie zaměřená na škálu osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek a na osobnostní inventář pro mládež (HSPQ)
- 7 Charvát, M.** / Převod metodiky indikované primární prevence PreVenture do českého prostředí
- 8 Fialová, H.** / Motýlí efekt – Systémový přístup a vize

11:30 – 13:30

Místnost 430

BLOK 1 – Workshop

- 9 Vassara, M., Kolyva, C., Kyriakidou, M.** / Involving parents in drug prevention programs

13:30 – 14:30

Polední přestávka – oběd

14:30 – 16:00

Hlavní sál

BLOK 2 / moderuje Lenka Skácelová

- 10 Lee, J.** / Mentor – helping parents to be agents of prevention
- 11 Kudová, O., Marečková, J.** / Internetové služby o.s. SANANIM v oblasti prevence

14:30 – 16:00

Místnost 349

BLOK 2 / moderuje Aleš Kulda

- 12 Petrnoušek, P.** / Primární prevence z pohledu ředitele školy
- 13 Palkovská, L.** / Úspěchy a úskalí v práci školního metodika prevence na pražském gymnáziu
- 14 Lukešová, D.** / Specifika práce školního metodika prevence na speciální ZŠ

pondělí 2/11

14:30 – 16:00

Tiskový salónek

BLOK 2 / moderuje Jiří Pilař

- 15 Pilař, J.** / Koncepce péče o ohrožené děti na území hl. města Prahy
- 16 Bechyňová, V.** / Sanace rodiny jako nástroj prevence umístování dětí do zařízení pro výkon ústavní výchovy
- 17 Purková, V.** / Odchod ze zařízení pro výkon ÚV: otázky a dilemata
- 18 Němynář, P.** / Obecné představení zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – jeho založení, geneze, základní data

14:30 – 16:00

Místnost 430

BLOK 2 – Workshop

- 19 Nilsson, M.** / Promoting health in adolescents – preventing the use of tobacco

16:00 – 16:30

Přestávka

16:30 – 18:00

Hlavní sál

BLOK 3 / moderuje Josef Radimecký

- 20 Doležalová, P.** / Patologické sociálně patologické jevy
- 21 Radimecký, J.** / Méně je někdy více aneb slepé cesty v prevenci
- 22 Hamanová, J., Kabíček, P.** / Syndrom rizikového chování v dospívání jako východisko primární prevence

16:30 – 18:00

Tiskový salónek

BLOK 3 / moderuje Jiří Pilař

- 23 Cpinová, S.** / Práce s dětmi ohroženými OPL v podmínkách Diagnostického ústavu pro mládež, Brno
- 24 Pavlovský, R.** / Koncepce DDŠ a ZŠ, Ostrava – Kunčice s výchovně léčebnou péčí
- 25 Večerka, K.** / K některým limitům prevence sociálně patologických jevů u mládeže
- 26 Lányová, B.** / Možnosti nesymptomatických terapeutických postupů u dětí ohrožených závislostí v DDÚ Liberec
- 27 Turnovská, E.** / Dům tří přání pro děti a jejich rodiče

pondělí 2/11

16:30 – 18:00

Místnost 349

BLOK 3 – Workshop

28 **Szwarc, Š., Klajn, M.** / Adaptační kurzy jako prevence – účinky pocítíte

16:30 – 18:00

Místnost 430

BLOK 3 – Workshop

29 **Riper, H.** / Internet in prevention and treatment

19:00

Společenský večer

úterý 3/11

09:00 – 11:00

Hlavní sál

BLOK 1 / moderuje Veronika Pavlas Martanová

- 30 Hrudková, B.** / Systémový a procesní přístup jako nástroj evaluace a zlepšování v PP
- 31 Solčány, J., Nová, S.** / Poptávka po službách poradenského centra RELIÉF
- 32 Exnerová, M.** / Poradenský proces v programech všeobecné primární prevence rizikového chování
- 33 Pavlas Martanová, V.** / Vedení dětské terapeutické skupiny pro děti s poruchami chování v PPP aneb působení na pomezí selektivní či indikované prevence

09:00 – 11:00

Místnost 135

BLOK 1 – Workshop

- 34 Scatigna, M., Pesce, C., Cereatti, F. et al.** / The social influence approach through physical education: "Moved Unplugged", an Italian experience in risk behaviour prevention

09:00 – 11:00

Místnost 349

BLOK 1 – Workshop

- 35 Řezníček, M., Šeredová, A.** / Prevence na 1. st. ZŠ? Jaká, čeho a proč...

09:00 – 11:00

Tiskový salónek

BLOK 1 / moderuje Denisa Dohányosová

- 36 Stehlíková, D., Procházka, I., Malý, M.** / Primární prevence HIV/AIDS v ČR se má zaměřit na změnu rizikových vzorců sexuálního chování u mužů majících sex s muži
- 37 Kmeťová, A., Králíková, E.** / Léčba závislosti na tabáku u adolescentů
- 38 Dohányosová, D.** / Nízkoprahové kluby pro děti a mládež
- 39 Dohányosová, D.** / Praxe v nízkoprahovém klubu YMCA Praha

09:00 – 11:00

Místnost 349

BLOK 1 – Workshop

- 40 Hlaváč, J.** / Komplexnost preventivních programů – příklad dobré praxe

úterý 3/11

11:00 – 11:30 Přestávka

11:30 – 13:00 Hlavní sál

BLOK 2 / moderuje Simona Vrobllová Váchalová

- 41 Lebeda, D.** / Úvod do problematiky extremismu – primární prevence zaměřená na žáky ZŠ a SŠ
- 42 Vaňkátová, E.** / Kompetence školy v řešení kyberšikany
- 43 Vrobllová Váchalová, S.** / I vy jste v tom

11:30 – 13:00 Místnost 135

BLOK 2 – Workshop

- 44 Pellaux, D.** / Using active methods in training of trainers

11:30 – 13:00 Místnost 349

BLOK 2 – Workshop

- 45 Hrichová, K., Růžička, M., PPP Brno – Poradenské centrum Sládkova 45 a kolektiv brněnských učitelů** / Metodika vedení třídnických hodin

11:30 – 13:00 Místnost 430

BLOK 2 – Workshop

- 46 Cupalová, L.** / Spolupráce okresního metodika prevence se školami a školskými zařízeními v okrese Brno-venkov

13:00 – 14:00 Polední přestávka – oběd

úterý 3/11

14:00 – 15:00

Hlavní sál

BLOK 3 / moderuje Roman Pešek

- 47** **Vadrucci, S.** / Unplugged: the italian way
- 48** **Pešek, R., Běláčková, V., Mravčík, V.** / Konopné produkty v ČR – užívání, produkce, trh a metodika poradenství pro uživatele
- 49** **Tossmann, P., Tensil, M.-D.** / www.drugcom.de: An example for an internet-based drug prevention

14:00 – 15:00

Místnost 135

BLOK 3 – Workshop

- 50** **Hupková, I.** / Vybrané projekty kabinetu sociálnej prevencie Národného osvetového centra v oblasti primárnej prevencie drogových závislostí

15:30

Ukončení konference

anotace / ústní sdělení

(řazeno podle čísla příspěvku)

jméno / Stanislav Štech

forma / ústní sdělení

název / Školní socializace, disciplinace a prevence rizikového chování

pracoviště / Katedra psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

- 1** Nejen v běžném, každodenním diskursu je dnes obtížné pochopit pozitivní působení pravidel, omezení, hranic – zkrátka disciplinace – pro zdravý vývoj jedince. Výsostným místem disciplinace je přitom škola. Proto se právě školní disciplinace stává terčem útoků reformistů a stoupců liberálního individualismu. Referát nejprve stručně ukáže, jak se historicky vyvíjel obraz školy jako prostředí příznivého (či naopak škodlivého) pro dítě a jakou roli hraje disciplinace v procesu utváření subjektivity z pohledu vývojově psychologické nebo psychoanalytické teorie. Posléze bude složitost problému demonstrována na příkladu agresivního či násilného chování ve škole s rozlišením zdravé a patologické agrese a způsobu jeho geneze (násilí školy, ve škole, proti škole). Na závěr budou rozebrány nutné předpoklady preventivního (tj. vlastně každého pedagogického) jednání.

jméno / Klára Laurenčíková

forma / ústní sdělení

název / MŠMT a jeho úloha v primární prevenci rizikového chování

pracoviště / náměstkyně ministryně skupiny pro sociální programy ve školství, MŠMT ČR

- 2** Autorka představí roli a kompetence MŠMT v oblasti primární prevence rizikového chování. Úlohu koordinační, metodickou a současně roli poskytovatele dotací stanovené platnou legislativou ČR.

Cíl: Vymezení kompetencí orgánu státní správy. Představení systému na republikové, krajské i regionální úrovni. Příspěvek bude prezentován formou přednesu a prezentace.

jméno / Martina Budinská

forma / ústní sdělení

název / Transformace dotačního systému MŠMT v oblasti primární prevence rizikového chování

pracoviště / vedoucí úseku prevence a institucionální výchovy MŠMT ČR

Autorka seznámí s transformovaným systémem dotační politiky, který vyplývá z realizované evaluace dotačního systému, který byl standardně každoročně realizován od roku 2001. Pro období 2010–2012 systém uplatňuje nové přístupy, které ve svém důsledku zefektivní systém podávání žádostí pro předkladatele, sjednotí systém posuzování žádostí hodnotiteli a garantuje efektivní kontrolní mechanismy pro uvolňování prostředků ze státního rozpočtu.

3

Cíl: Seznámení s transformovaným dotačním systémem a s opatřeními s tímto systémem souvisejícími. Příspěvek bude prezentován formou přednesu a prezentace.

jméno / Jana Zapletalová

forma / ústní sdělení

název / VIP II a CPIV

pracoviště / IPPP ČR

Autorka seznámí s realizací projektů realizovaných z OP VK. Hlavním cílem projektu VIP II je rozvinutí integrovaného systému školních poradenských služeb, přiblížení služby žákům, rodičům a učitelům ve školách. Školní psychologové a speciální pedagogové ve spolupráci s učiteli a asistenty pedagoga poskytují poradenské a intervenční služby pro neprospívající žáky, vytvářejí záchytnou síť pro žáky ohrožené exkluzí, s rizikem předčasného odchodu ze vzdělávání, a pro nemotivované žáky. Projekt CPIV se zaměřuje na ověření a nastavení podmínek inkluzivního vzdělávání na základních školách v ČR. Ve vybraných lokalitách v ČR se zřizují Centra podpory inkluzivního vzdělávání, která budou pokrývat svými službami všechny kraje. CPIV budou na vybraných školách v regionu ve spolupráci s vedením těchto škol vytvářet podmínky pro zajištění distribuce vzdělávání podle možností a schopností žáků, budou nastavovat a sledovat pravidla rovnosti v přístupu ke vzdělávání, zvláště pak u žáků s potřebou podpůrných opatření.

4

Cíl: Seznámení s realizovanými projekty.

jméno / Peer van der Kreeft

forma / workshop

název / Going from evidence base to the classroom discussion

Od vědeckých poznatků k diskuzi ve třídě

pracoviště / University College Ghent, De Sleutel, Belgium

- 5** This workshop will focus on prevention programmes for secondary school and primary school pupils. Some relevant outcomes of recent surveys are exemplarily taken up and we find out how they can be recognized in practice. The effectiveness of interactive working for example: how is this translated in didactic methods in the classroom, and how do we make clear to teachers and pupils that this is important? Another example will be the identification of protective and risk factors: how does the teacher find these back in his prevention lessons? Research resources are meta-analyses °2000, the EU-Dap trial °2006, a multivariate study De Sleutel °2005. Programme resources are the Unplugged programme 12–14 yr, A Hole in the Hedge 5–8 yr, Skills for the Primary School Child 9–12 yr, Prevnet Drugs and the brain 16–18 yr.

EVIDENCE BASE, PRACTICE, PREVENTION, DRUGS

Tato pracovní dílna je zaměřena na preventivní programy pro žáky středních a základních škol. Cílem je zjistit, které z vybraných relevantních výsledků posledních studií by bylo možné uplatnit v praxi a jakým způsobem. Například efektivita interaktivní práce: jak se promítá do didaktických postupů při výuce a jak učitelům a žákům vysvětlujeme důležitost takového přístupu? Dalším příkladem je rozpoznávání ochranných a rizikových faktorů: jakým způsobem s nimi učitelé pracují v hodinách věnovaných prevenci? Uplatněné výzkumné prostředky: metaanalýzy (2000), studie EU-Dap (2006) a vícerozměrná studie organizace De Sleutel (2005). Uplatněné programy: program „Unplugged“, pro věkovou skupinu 12–14 let, „Díra v plotě“ (5–8 let), „Dovednosti žáka základní školy (9–12 let), „Prevnet – drogy a mozek“ (16–18 let).

DŮKAZNÍ ZÁKLADNA, PRAXE, PREVENCE, DROGY

jméno / Martin Dolejš, Vladimír Řehan, Michal Miovský

forma / ústní sdělení

název / Výzkumná studie zaměřená na škálu osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek a na osobnostní inventář pro mládež (HSPQ)

pracoviště / Katedra psychologie FF UP Olomouc

Finanční podpora: „Interní grant SV, Filozofická fakulta Univerzity Palackého; Číslo projektu: 91210012“ a „Projekt je financován Finančními mechanismy EHP a Norska a státním rozpočtem České republiky prostřednictvím Fondu pro podporu výzkumu. Číslo subprojektu: A/CZ0046/1/0006“.

6

Ústní sdělení informuje o probíhajícím výzkumu v oblasti standardizace psychodiagnostických metod. Cílem studie jsou převod a tvorba populačních norem pro „Škálu osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek (SURPS)“ a pro „Osobnostní inventář pro mládež (HSPQ)“. Screeningová metoda SURPS měří čtyři základní rizikové faktory (impulzivitu, beznaděj, vyhledávání zážitků a úzkostnost), které mohou být prediktorem budoucího rizikového chování adolescentů. Osobnostní inventář HSPQ se soustředí na trvalejší osobnostní charakteristiky, které jsou v tomto dotazníku vyjádřeny 14 bipolárních dimenzí (např. smělost vs. plachost atd.). V rámci této studie bylo navštíveno 83 základních škol a víceletých gymnázií na území ČR, ve kterých došlo k administraci testové baterie mezi žáky 6. – 9. ročníků. Bylo sebráno 5476 vyplněných testových baterií, přičemž u metody SURPS lze pro analýzu využít 5080 dotazníků (11letí – 16letí) a u metody HSPQ se povedlo získat od 12letých až 15letých probandů 3305 vyplněných záznamních archů (forma A - 1 791 a forma B - 1 514).

STANDARDIZACE, OSOBNOSTNÍ RYSY, ADOLESCENTI

jméno / Miroslav Charvát

forma / ústní sdělení

název / Převod metodiky indikované primární prevence PreVenture do českého prostředí

Projekt EHP a Norska A/ CZ0046/1/0006

pracoviště / Katedra psychologie FF UP Olomouc

- 7** Příspěvek se věnuje představení metodiky PreVenture pocházející z Velké Británie a postupu jejího převodu do českého prostředí. Jedná se o nástroj, který je svým zaměřením na pomězi selektivní a indikované primární prevence. Na základě screeningové metody Substance Use Risk Profile Scale identifikující žáky a studenty se zvýšenou predispozicí k rizikovému chování (zejména pak užívání drog) jsou v případě zjištění zvýšené impulzivitu, vyhledávání zážitků, beznadějnosti či úzkostnosti aplikovány konkrétní postupy krátké preventivní skupinové intervence. Materiály podrobené adaptaci se skládají ze čtyř sad manuálů pro lektory a studentských příruček doplněných o ilustrace a modelové scénáře. Klíčová je v tomto ohledu zejména vhodnost a přijatelnost těchto adaptací zjišťovaná u cílových skupin pomocí ohniskových skupin.

INDIKOVANÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE, PREVENTURE, METODIKA PREVENCE,
PŘEVOD METODY, ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY

jméno / Helena Fialová

forma / ústní sdělení

název / Systémový přístup a vize

pracoviště / K- centrum Magdaléna – Benešov

- 8** Úvod – představení organizace Magdaléna, o.p.s. „Motýlí efekt“ – vysvětlení pojmu „Motýlí efekt“; přirovnání současného stavu primární prevence k tzv.: „Motýlímu efektu“; rozdělení na části, systému, subsystémy; škola, rodina, žák, učitel, společnost Práce se třídou – současná situace; na co se prevence zaměřuje; všeobecné hledisko; organizace zaměřující se na prevenci Práce s učitelem – současná situace nejen u nás, ale i v zahraničí; jak se pracuje s učitelem, Role učitele – role učitele jako diskutabilní otázka, Vize v systémovém přístupu – systémový přístup a interakce s okolím; možnosti směřování, variability zaměřování se; určitá doporučení, existující alternativy Závěr – motto tzv.: „motýlího efektu“; pro dokreslení a odlehčení výše uvedeného efektu – krátká ukázka; doba trvání ukázky 21 s.

jméno / Maro Vassara, Chrisanthi Kolyva, Maria Kyriakidou

forma / workshop

název / Involving parents in drug prevention programs

Zapojení rodičů do programů prevence užívání drog

pracoviště / PYXIDA, Drug abuse prevention and health promotion center of the north-western sector of the prefecture of Thessaloniki, Greece

9

During last decades there has been a lot of evidence that parent's different behaviors and attitudes can be directly related to the drug use of children in terms of protective and risk-factors. At the same time many specialists experience the very low attendance of parents to offered prevention programs. PYXIDA, has been implementing for over 10 years now, a variety of prevention programs for parents which include parent evenings, counseling groups and even cultural events in order to motivate and involve parents. Different strategies and settings of parent programs will be demonstrated and discussed in the workshop regarding their effectiveness and attractiveness for participants. Especially, the use of interactive techniques, such as peer discussion, groups and role-playing, will be highlighted, since it increases the effectiveness of prevention programs and the sustainability of the gained skills for participants.

The participants of the workshop will be invited to take actively part as group members of a parent program.

DRUG PREVENTION, PARENT EVENINGS, INTERACTIVE METHODS

Během posledních desetiletí bylo nashromážděno množství důkazů o tom, že změny v chování a postojích rodičů mohou přímo souviset s užíváním drog u dětí, co se týče ochranných a rizikových faktorů. Mnozí odborníci se současně setkávají s velmi nízkou účastí rodičů na nabízených preventivních programech. PYXIDA již více než 10 let realizuje množství preventivních programů pro rodiče. Patří mezi ně rodičovské večery, poradenské skupiny, ale také kulturní akce, jejichž cílem je rodiče motivovat k aktivní účasti na preventivních programech. V rámci dílny budou představeny a podrobněji charakterizovány jednotlivé strategie a formy programů pro rodiče z hlediska jejich efektivity a přitažlivosti pro účastníky. Zvláštní pozornost bude věnována využití interaktivních technik, např. diskusím mezi vrstevníky, skupinovým aktivitám a „hraní rolí“, které zvyšují efektivitu preventivních programů a udržitelnost získaných dovedností ze strany účastníků.

Účastníci dílny budou vyzváni, aby se aktivně zapojili jako členové skupiny v rámci programu pro rodiče.

PREVENCE UŽÍVÁNÍ DROG, RODIČOVSKÉ VEČERY, INTERAKTIVNÍ METODY

jméno / Jeff Lee

forma / ústní sdělení

název / Mentor – helping parents to be agents of prevention

Mentor – rodiče jako aktéři prevence

pracoviště / The Mentor Foundation (International)

10 Background: The Mentor Foundation is an international non-government organisation with a focus on the prevention of substance abuse through the promotion of children's health and well-being. Founded in 1994 Mentor has sought to undertake, identify, support and disseminate promising and best practice in prevention to the drug abuse prevention community. Jeff Lee who has worked globally in the prevention field for over 30 years in over 70 countries is its Executive Director.

Aims: This paper will offer the chance to hear of the role and work of The Mentor Foundation. The presentation will provide a particular focus on Mentor's work with parents and specifically the new "Prevention Smart Parents" online initiative. This has been developed to offer a basic course for parents available through the internet to help develop parents confidence and competence to address the issue of drugs and drug prevention and so become agents of prevention for their children.

Methods: The paper will be presented through a powerpoint presentation illustrating the work of the Foundation and its work with parents.

Conclusion: The paper will suggest that parents play a significant role in helping their children be less likely to misuse drugs but that they require help and support in how as well as what they communicate to their children.

MENTOR, SUBSTANCE, DRUGS, MISUSE, ABUSE, PREVENTION, EDUCATION, PARENTS

Východiska: Nadace Mentor je mezinárodní nestátní organizace se zaměřením na prevenci užívání návykových látek prostřednictvím důrazu na zdraví a osobní pohodu dětí. Od svého založení v roce 1994 se Nadace mentor snaží uplatňovat, vyhledávat, podporovat a dále šířit perspektivní činnosti odpovídající příkladům dobré praxe v oblasti prevence mezi všechny zainteresované subjekty, které se na prevenci užívání návykových látek podílejí. Výkonný ředitel organizace Jeff Lee pracuje v oblasti prevence na mezinárodní úrovni již přes 30 let a podílel se na realizaci preventivních projektů ve více než 70 zemích světa.

Cíle: Tento příspěvek nabízí informace o úloze a práci Nadace Mentor. Prezentace se konkrétně zaměřuje na práci nadace s rodiči, zejména pak na novou internetovou iniciativu

„Prevention Smart Parents“. Tento projekt vznikl s cílem nabídnout rodičům formou internetu základní kurz, jehož prostřednictvím mají získat větší sebedůvěru a schopnosti, které jim pomohou při řešení problémů spojených s drogami a prevencí jejich užívání. Sami se tak mohou stát aktéry prevence ve vztahu ke svým dětem.

Metodologie: Příspěvek má formu powerpointové prezentace charakterizující aktivity nadace a její spolupráci s rodiči.

Závěr: Příspěvek poukazuje na významnou úlohu rodičů při snižování pravděpodobnosti užívání drog u jejich dětí. Je však nutné jim poskytnout pomoc a podporu, aby věděli, jak se svými dětmi komunikovat a co jim sdělovat.

MENTOR, NÁVYKOVÁ LÁTKA, DROGY, (ZNE)UŽÍVÁNÍ, ŠKODLIVÉ UŽÍVÁNÍ, PREVENCE, VZDĚLÁVÁNÍ, RODIČE

jméno / Olga Kudová, Jana Marečková

forma / ústní sdělení

název / Internetové služby o.s. SANANIM v oblasti prevence

pracoviště / SANANIM

MŠMT, RVKPP, MHMP

Příspěvek se zabývá možnostmi využití internetu v oblasti služeb prevence rizikových jevů. Popisuje typy služeb, které v této oblasti poskytuje o.s. SANANIM, zabírá se jejich cílem, zamýšlí se nad využíváním těchto služeb, jejich vývojem a dalšími možnostmi využívání moderních technologií do budoucna.

11

Konkrétní služby, poskytované o.s. SANANIM, kterým se příspěvek věnuje jsou: www.drogovoporadna.cz – Poradenské služby pro rodiče a experimentátory, jejich význam, vývoj a statistické výstupy za šest let provozu této anonymní poradny. Co vše nabízí portál primární prevence na www.odrogach.cz pro rodiče, náctileté a školní zařízení. Cíle a používané prostředky na největším českém portálu zabývajícím se primární prevencí.

INTERNET, PORADNA, INFORMACE

jméno / Pavel Petroušek

forma / ústní sdělení

název / Primární prevence z pohledu ředitele školy

pracoviště / ZŠ Kuncova, Praha

12

jméno / Lenka Palkovská

forma / ústní sdělení

název / Úspěchy a úskalí primární prevence na pražském osmiletém gymnáziu

pracoviště / Gymnázium Školy mezinárodních a veřejných vztahů Praha, s.r.o.

13 Naše osmileté gymnázium Školy mezinárodních a veřejných vztahů, Praha s.r.o. se sídlem ve Stodůlkách zahájilo svou činnost teprve před pěti lety. V současné době navštěvuje školu asi 150 žáků od primy do kvinty. Letos druhým rokem se naše preventivní činnost zaměřuje na soustavnou práci se třídním kolektivem, kdy kromě pravidelných výjezdů se třídní učitel setkává se svou třídou také na třídnických hodinách. Tento čas je systematicky věnován posilování kvalitních vztahů ve třídě a prevenci sociálně patologických jevů. Snažíme se o jasně stanovený systém hodnocení chování žáků, o dodržování pravidel třídy a jejich průběžnou evaluaci, popř. revizi. Práci třídních učitelů koordinuje školní metodik prevence, pomáhá jim při tvorbě plánu práce se třídou, se zadáváním a vyhodnocováním sociometrického šetření a dotazníků týkajících se např. sledování klimatu ve třídě, užívání návykových látek apod. Za veliký úspěch považujeme vstřícný přístup a podporu ze strany vedení školy, rodičů (neformální setkávání s rodiči nad tématy prevence) i vyučujících. Bohužel opakovaně narážíme na úskalí vyplývající z toho, že pouze naše snaha a intuice mnohdy nestačí. Často se potýkáme s nejistotou, jak některé problémy řešit, jak pracovat se třídou systematicky a ne pouze nahodile. Zdá se, že nám chybí patričné vzdělání, resp. dovednosti v této tak velmi důležité oblasti pro zdravý vývoj našich dětí.

**TRÍDNICKÉ HODINY, POSILOVÁNÍ KVALITNÍCH VZTAHŮ, EVALUACE
PROVÁDĚNÝCH AKTIVIT**

jméno / Dana Lukešová

forma / ústní sdělení

název / Specifika práce školního metodika prevence na speciální ZŠ

pracoviště / Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha

Minimální preventivní program (MPP) je klíčovým nástrojem v oblasti prevence krizového chování v zařízení typu Základní škola praktická a Základní škola speciální. Specifika žáků a různorodost sociálního prostředí, ze kterého tyto děti pocházejí musí být zohledněna při tvorbě tohoto programu. Citlivost na vnější vlivy, neochota přijmout změnu a s tím související špatná adaptabilita na nové prostředí zužuje prostor pro vytváření projektů organizací z vnějšku. Jelikož v našem typu zařízení třídní učitel tráví se svými žáky větší část výuky, vytváří se zde vazba a důvěra žáků ke svému učiteli. To napomáhá při řešení krizového chování. Do MPP je zapojen celý pedagogický sbor, který svojí prací s dětmi napomáhá vytvářet příznivé klima školy.

14

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM, SPECIFIKA ŽÁKŮ, RŮZNORODÉ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

jméno / Jiří Pilar

forma / ústní sdělení

název / Koncepce péče o ohrožené děti na území hl. města Prahy

pracoviště / Magistrát hlavního města Prahy

Na jaře 2009 byla zastupitelstvem hlavního města Prahy schválena koncepce péče města o ohrožené děti, myšleno o děti z rizikových rodin na poli sociálně právní ochrany (dále OSPOD). Mnohá zjištění prokázala nedostatek pracovníků a roztržitost poskytovaných služeb, ať již jde o aktivity sociální, školské nebo zdravotnické, z čehož plyne nízká efektivita vynaložené snahy pomoci potencionálně rizikovým rodinám a dětem, které jsou z nedostatku odpovídající péče v rodině ohroženy negativním sociálním vývojem. Cílem přijaté koncepce je vytvořit komplexní fungující systém péče o ohrožené děti, nastavit komunikaci a spolupráci mezi jednotlivými složkami tohoto systému a podpořit účelnou spolupráci mezi odborníky různých oborů, státní i nestátní sféry včetně jejich společného dalšího vzdělávání.

15

Velice důležité je detekovat rizikové rodinné prostředí a mít možnosti nabídnout kvalifikovanou a rychlou pomoc v podobě péče zdravotnické, na úrovni služeb pro kojence včetně

odborné péče pediatrů, psychologů a psychiatrů, péče sociální, ať již jde o zařízení OSPOD městských částí hlavního města Prahy, nebo o neziskové organizace zajišťující včasnou péči, sanaci rodiny, pěstounské péče, adopce apod. Úzké propojení musí být zajištěno s péčí pedagogickou, která probíhá na úrovni prevence ve školách a školských zařízeních, či pobytem ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (dále školská výchovná zařízení), tedy v dětských domovech, diagnostických a výchovných ústavech. Jedním z hlavních úkolů spolupráce je vytváření možnosti návratu zpět, pokud možno do biologické rodiny, nebo mezi další blízké.

Hlavní síla koncepce je:

- v provázanosti jednotlivých služeb a úzké spolupráci mezi jednotlivými rozhodujícími složkami včetně nestátních neziskových organizací,
- v navýšení nedostatečné kapacity ve školských výchovných zařízeních na území hlavního města Prahy prostřednictvím využití bytů v běžné občanské zástavbě – velkometrážních pro další rodinné skupiny dětského domova a malometrážních „startovacích“ bytů pro osoby připravující se na život mimo dětský domov,
- v úpravě grantové politiky, která bude odrážet koncepcí deklarovanou potřebu provázanosti služeb a v tomto smyslu upraví i vyhlášená témata,
- v zahájení společného dalšího odborného vzdělávání, otevřeného pro pracovníky všech složek, které s rizikovými dětmi pracují, tedy včetně nestátních neziskových organizací.

Cílem koncepce péče o ohrožené děti v Praze je tedy vytvoření efektivního a moderního systému prevence proti negativním dopadům vnějších vlivů na děti přítomností preventivních služeb na poli zdravotním, sociálním a pedagogickém.

**OHROŽENÉ DÍTĚ, RIZIKOVÉ RODINNÉ PROSTŘEDÍ, SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ
OCHRANA, PREVENCE UMÍSTĚNÍ DO ÚSTAVNÍ PÉČE, ŠKOLSKÉ VÝCHOVNÉ
ZAŘÍZENÍ, PROVÁZANOST SYSTÉMU PÉČE O OHROŽENÉ DĚTI**

jméno / Věra Bechyňová

forma / ústní sdělení

název / Sanace rodiny jako nástroj prevence umístování dětí do zařízení

pro výkon ústavní výchovy

pracoviště / STŘEP, o.s. - České centrum pro sanaci rodiny, Praha

Sanaci rodiny, jako nástroj prevence umístování dětí mimo vlastní rodinu, lze vnímat jako soubor multidisciplinárních opatření sociálně-právní ochrany, sociálních služeb a dalších pedagogických a psychologických programů, které jsou poskytovány nebo ukládány převážně rodičům dítěte a dítěti, jehož chování a/nebo vývoj vykazuje zvýšená rizika. Neřešení těchto rizik by mohlo vést k eskalaci ohrožení dítěte a být důvodem jeho umístění mimo rodinu.

16

Cílem sanace rodiny v situacích prevence umístění dítěte je zmírnit nebo eliminovat příčiny jeho ohrožení. Je třeba poskytnout rodičům prostor pro pochopení, co konkrétně ohrožuje vývoj jejich dítěte. Proto je úkolem odborníků společně s rodiči a dítětem vymyslet a naplánot takové kroky, které povedou ke snižování ohrožení a budou jim dávat takový smysl, že na nich budou spolupracovat.

V rámci příspěvku budou na konkrétní kasuistice popsány kroky, které vedly k účinnosti prevence umístění, včetně podpory motivace ke změnám u dítěte a rodičů - včasná detekce ohrožení dítěte v rodině, komplexní posouzení situace dítěte a rodiny, stanovení aktuálních a potencionálních rizik, přiměřená komunikace s dítětem a rodiči ve vztahu k prevenci prohlubování ohrožení dítěte, posouzení potřeb dítěte a reálných možností změn na straně dítěte, rodičů a rodiny, sestavení multidisciplinárního týmu, jeho komunikace s dítětem, rodiči a rodinou, příprava, sestavení, realizace a vyhodnocování sanačního plánu, zaměřeného na postupné odstraňování rizikového chování dítěte a posilování rodičovského chování, s cílem prevence umístění dítěte mimo rodinu.

jméno / Veronika Purková

forma / ústní sdělení

název / Odchod ze zařízení pro výkon ÚV: otázky a dilemata

pracoviště / Rozmarýna, o.p.s.

17 Podpora mladých lidí před, během a po odchodu ze zařízení pro výkon ústavní výchovy je těžisktem činnosti naší organizace (o.p.s. Rozmarýna). Realizace našich služeb na tomto poli je spojena s mnoha otázkami a dilematy. Mezi ty hlavní patří:

- Nakolik vycházíme ze stereotypů o potřebách klientů odcházejících ze zařízení ÚV (víme předem, že něco potřebují a také, co přesně potřebují) a nakolik z reálných potřeb klientů (z jejich vnímání a prožívání)?
- Jedním z pilířů podpory je samostatné rozhodování klientů. Kde je však hranice mezi podporou klientů v učinění informovaného rozhodnutí (tzn. s vědomím jeho možných zisků i rizik) a „bráněním“ v učinění rozhodnutí, které je z našeho pohledu rizikové?
- Kdo je vlastně „úspěšný“ klient, tzn. mladý člověk, který vstup do samostatného života zvládl?

jméno / Pavel Němynář

forma / ústní sdělení

název / Obecné představení zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – jeho založení, geneze, základní data

pracoviště / Výchovný ústav a školní jídelna Ostrava-Hrabůvka

18 Informace o činnosti jednotlivých oddělení ústavu – oddělení pro chlapce v Ostravě-Hrabůvce, oddělení pro dívky ve Frýdku-Místku, oddělení pro děti vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči v Polance nad Odrou. Cílová skupina dětí na jednotlivých odděleních, nejčastější příčiny nařízení ústavní péče u těchto dětí, nejčastější důvody umístění dětí na oddělení intenzivní péče. Reedukační a resocializační práce s dětmi, individuální přístupy, tvorba a realizace Programů rozvoje osobnosti u jednotlivých dětí včetně kontrol efektivity a zpětných vazeb. Vzdělávání dětí, zájmová činnost a volnočasové aktivity na jednotlivých odděleních. Primární, sekundární a terciární prevence v zařízení, strategie prevence rizikového chování dětí, minimální preventivní program. Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci, rodinné poradenství. Příprava dětí na samostatný život po opuštění ústavu.

jméno / Maria Nilsson

forma / workshop

název / Promoting health in adolescents – preventing the use of tobacco

Propagace zdravého životního stylu u dospívajících – prevence užívání tabákových výrobků

pracoviště / Dept of Public Health and Clinical Medicine, Epidemiology and Global Health, Umeå University

Every day approximately 100 000 young people worldwide become addicted to tobacco. Smoking uptake is a complex process that includes factors at societal level as well as social and individual characteristics. To develop interventions against tobacco it is vital to know predictors and associated factors for tobacco use; what can be influenced and by whom. In the workshop an overview is given of what is known from research on why young people start smoking and examples of important predictors and factors associated with adolescent smoking. An intervention against tobacco targeting youth – Tobacco Free Duo (TFD) – and its effects are presented. TFD is a school-based community intervention that started in Sweden 16 years ago and still is ongoing. An essential intervention component is to involve adults in supporting the young to stay tobacco free. Results has shown a decrease in smoking amongst both boys and girls. An unexpected bonus effect in decreased tobacco use in the adults involved has been found. In the workshop more than 15 years of intervention experiences and scientific results are shared with the participants.

19

Přibližně 100 000 mladých lidí se každý den stane závislých na tabáku. Kouření je složitým procesem, který zahrnuje jak celospolečenské faktory, tak sociální a individuální charakteristiky. Abychom byly schopni vytvořit intervence zaměřené proti tabákovým výrobkům, je nutné znát prediktory užívání tabáku a faktory s ním související; co je možné ovlivnit a kým. V rámci pracovní dílny je prezentován přehled dosavadních výzkumných poznatků týkajících se důvodů, proč mladí lidé začínají s kouřením. Uváděny jsou rovněž příklady významných prediktorů a faktorů souvisejících s kouřením u dospívajících. Účastníci budou rovněž seznámeni s protitabákovou intervencí „*Tobacco Free Duo* (TFD)“ zaměřenou na mladé lidi a jejími dopady. TFD je školní komunitní intervence, s jejíž realizací se ve Švédsku začalo před 16 lety a probíhá doposud. Klíčovou součástí této intervence je zapojení dospělých, které mají mladé lidi podporovat v tom, aby nekouřili. Výsledky hovoří o snížení míry kouření u chlapců i dívek. Neočekávaným pozitivním výsledkem navíc je snížení míry užívání tabáku u dospělých, kteří se na program podílejí. Dílna nabízí účastníkům cenné zkušenosti shromážděné za patnáct let realizace této intervence a příslušné vědecké poznatky.

jméno / Pavla Doležalová

forma / ústní sdělení

název / Patologické sociálně patologické jevy

pracoviště / MŠMT ČR

20 Autorka poukazuje na normotický přístup dospělých k chování dětí, které může provázet i rizikové chování v určitých přechodových obdobích, zejména v dospívání. Rozlišuje terminologii v oblasti primární prevence z různých hledisek a přístupů a zamýšlí se nad převládajícím redukcionismem, nadvládou kontrolního a represivního přístupu nad rozumějícím, podporujícím a rozvíjejícím individualitu.

Cíl: kriticky se zamyslet na normotickou terminologií v PP a přístupy k chování dětí v české společnosti. Příspěvek bude prezentován formou přednesu a prezentace. Posluchači by měli získat vědomost, že termín „rizikové chování“ je používán v zemích EU a vnímat limity termínu „sociálně patologické jevy“.

SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, DĚTI,
REDUKCIONISMUS, NORMOTICKÉ CHOVÁNÍ

jméno / Josef Radimecký

forma / ústní sdělení

název / Méně je někdy více aneb slepé cesty v prevenci

pracoviště / RELIÉF - WHITE LIGHT I.

Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze

21

Primární prevence rizikového chování vychází z odvěké snahy generace dospělých – rodičů – ochránit jejich děti před vším zlým. V lidské historii však lze nalézt celou řadu známých případů, kdy se to dospělým přes veškerou snahu, kterou na to vynaložili, nepodařilo. I dnes se řada pracovníků, kteří se zabývají primární prevencí rizikového chování, setkává se zkušenostmi, že i kdyby se „přetrhli“ nebo „postavili na hlavu“, část mladých lidí bude rizika spojená s některými formami chování znovu a znovu podstupovat. Tato jistě frustrující zkušenost může mít přinejmenším dva různé důsledky - vyhoření pracovníků v primární prevenci a/nebo hledání a zavádění zoufalých pokusů, jak mladé lidi k nerizikovému chování přinutit.

Ve sdělení budou shrnuty výzkumem podložené limity primární prevence rizikového chování, jimž v našem snažení čelíme a diskutovány slepé cesty, jež máme někdy tendenci volit v důsledku naší frustrace ze zdánlivé neúspěšnosti realizace preventivních aktivit.

PRIMÁRNÍ PREVENCE, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, OČEKÁVÁNÍ, CÍLE, FRUSTRACE

jméno / Jana Hamanová, Pavel Kabíček

forma / ústní sdělení

název / Syndrom rizikového chování v dospívání (SRCH D) jako východisko primární prevence

pracoviště / Subkatedra dorostového lékařství IPVZ

22 SRCH D zahrnuje zneužívání návykových látek, předčasný a rizikový sexuální život v D a RCH v oblasti psychosociální (např. poruchy chování, sociální maladaptace apod.). Celosvětově bylo rozsáhlými studiemi prokázáno, že tyto různé druhy RCH mají často společné příčiny – společné rizikové faktory a nedostatek společných faktorů ochranných. Oboje tyto faktory byly v mnoha zemích detailně statisticky zjištěny. Jde při tom o syndrom, typický pro období dospívání. Dospívající se tímto chováním často podvědomě snaží řešit některou svou momentální vývojovou nesnáz (nedostatek sebevědomí, vztahů aj.). Je proto potřeba, aby prevence skutečně primárně vycházela z těchto faktů tj., aby k tomuto RCH v D přistupovala komplexně – zaměřovala se na potenciální příčiny SRCH D a v každém individuálním případě pracovala důsledně jak s faktory rizikovými (pomáhala je snižovat), tak i s ochrannými (pomáhala je posilovat). Pozitivní výsledky tohoto přístupu byly prokázány.

RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, DOSPÍVÁNÍ, RIZIKOVÉ A OCHRANNÉ FAKTORY,
PRIMÁRNÍ PREVENCE

jméno / Soňa Cpinová

forma / ústní sdělení

název / Práce s dětmi ohroženými OPL v podmínkách Diagnostického ústavu pro mládež, Brno

pracoviště / DÚM, SVP a ŠJ, Brno

23

Příspěvek je zaměřen na práci s dětmi s rizikovým chováním ve věku od 15ti do 18ti let v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Seznamuje s pojmem riziková mládež. Je zaměřen na dospívající, u kterých je následkem spolupůsobení více faktorů zvýšená pravděpodobnost selhání v sociální i psychické oblasti. Příspěvek se zabývá výchovnými přístupy ve vztahu k dětem ohrožených OPL, kdy pojem výchovný přístup znamená vztah dospělého k dítěti. V příspěvku se pokusíme nabídnout formy práce s dětmi v ústavní péči, jak individuální, tak skupinové postupy - individuální forma korektivní práce a skupinová forma korektivní práce. Děti, které přicházejí do zařízení nejsou motivovány ke změně. Přicházejí z rozhodnutí soudu, příspěvek se zabývá možnostmi práce s nemotivovaným dítětem a nabízí formy práce, které vedou k vytvoření náhledu u dítěte a změně postoje k umístění do ústavní péče.

DĚTI S RIZIKOVÝM CHOVÁNÍM, ÚSTAVNÍ VÝCHOVA, OCHRANNÁ VÝCHOVA, DĚTI OHROŽENÉ OPL, NEMOTIVOVANÉ DĚTI, INDIVIDUÁLNÍ A SKUPINOVÉ POSTUPY

jméno / Roman Pavlovský

forma / ústní sdělení

název / Koncepce DDŠ a ZŠ, Ostrava-Kunčice s výchovně léčebnou péčí

pracoviště / DDŠ a ZŠ, Ostrava-Kunčice

24

Cílem programu je seznámení s pilotní koncepcí nově zřízeného Dětského domova se školou a ZŠ s výchovně léčebnou péčí převážně pro děti do 15 let s nařízenou ústavní výchovou, poruchami chování afektivního charakteru, s osobnostní disharmonií, neurotickým oslabením, případně organickým postižením. Prezentace základních principů a cílů z hlediska speciálně pedagogické péče, včetně motivačního a režimového programu s ohledem na vývojový handicap našich klientů.

jméno / Kazimír Večerka

forma / ústní sdělení

název / K některým limitům prevence sociálně patologických jevů u mládeže

pracoviště / Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha

- 25** Vystoupení se zaměří na diskusi problému, proč je velká část problémové mládeže nedostatečně zasažena nejrůznějšími preventivními aktivitami, které poskytuje stát a nestátní organizace. Problematika bude vztažena zejména na situaci mládeže, která je v současnosti podrobena ochranné či ústavní výchově a je umístěna ve školských zařízeních. Referát bude informovat o kriminologickém výzkumu v této oblasti, který je uskutečňován zejména v diagnostických ústavech formou zaměřeného rozhovoru. Na pozadí zájmu o faktické trávení volného (zejména organizovaného) času klientů a poznání základních rysů rodinného zázemí klientů tak výzkumníci z Institutu pro kriminologii a sociální prevenci usilují o poznání objektivních i subjektivních důvodů selhání prevence.

PREVENCE, MLÁDEŽ, OCHRANNÁ VÝCHOVA, ÚSTAVNÍ VÝCHOVA,
PRIMÁRNÍ PREVENCE, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, OČEKÁVÁNÍ, CÍLE, FRUSTRACE

jméno / Božena Lányová

forma / ústní sdělení

**název / Možnosti nesymptomatických terapeutických postupů u dětí
ohrožených závislostí v DDÚ Liberec**

pracoviště / Dětský diagnostický ústav Liberec

26

Dětský diagnostický ústav v Liberci disponuje moderním a účelným zařízením pro děti ve věku 3–16 let. U dětí, které mají kontakt s návykovými látkami, ale i s automaty, či jsou závislé na partě, bývá v prvopočátku rodinný či výchovný problém. Na tento problém můžeme ve většině příběhů dobře působit nesymptomatickými terapeutickými postupy. Komunitní terapeutický systém s kvalitním personálním obsazením umožňuje jak diagnostickou práci, tak efektivní terapeutickou intervenci. Důraz je kladen na individuální realitu každého dítěte, včetně jeho rodinného zázemí a dalších jedinečných individuálních možností. Cílem diagnostické práce a terapeutické intervence je co možná nejrychlejší návrat dětí zpět do biologické rodiny. Tam, kde není aktuálně možný návrat dítěte zpět do rodiny, jde o mobilizaci kontaktů a zájmu rodinných příslušníků o dítě umístěné mimo rodinu a vytváření perspektivního scénáře budoucího možného obnoveného soužití. Za loňský školní rok bylo zpět do rodiny z našeho diagnostického ústavu vráceno 7% dětí, které měly původně nařizeno předběžné opatření, či ústavní výchovu. Mnohé z nich byly ohroženy budoucí možnou závislostí.

KOMUNITNÍ TERAPEUTICKÝ SYSTÉM, ŽIVOTNÍ STYL A POSELSTVÍ PORUCH CHOVÁNÍ, EMOČNÍ KOREKTIVNÍ ZKUŠENOST A MOŽNOST ZMĚNY, DĚTSKÉ A RODIČOVSKÉ DOHODY, INDIVIDUÁLNÍ REALITA DÍTĚTE A JEHO RODINY, SUPERVIZNÍ SYSTÉM

jméno / Elena Turnovská

forma / ústní sdělení

název / Dům tří přání pro děti a jejich rodiče

pracoviště / Dům tří přání, o.s., Praha

- 27** V příspěvku je stručně popsán způsob práce s ohroženými rodinami a jejich dětmi. Vysvětluje systém služeb poskytovaných těmto rodinám a praktické zkušenosti, které vedly k jejich rozšiřování s cílem vytvořit metodiku komplexní práce s mnohoproblémovými rodinami jako prevencí návrhů na ústavní výchovu dětí. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kterým je Azylový dům Přemysla Pittra pro děti, je modelem pracoviště mezioborového. Nezbytná průběžná práce s rodinou při pobytu dětí v AD, postupné rozšiřování služeb následných po ukončení pobytu vyplynula z letité zkušenosti. Dnes jsou ambulantní a terénní služby poskytovány i rodinám, které pobytové služby nevyužívají. Komplexní pohled na traumatizované děti z hlediska psychologického, zdravotního, sociálního a pedagogického je podkladem pro komplexní podporu ve všech těchto oblastech, které trauma ve vývoji dítěte ovlivňuje. Tak je vytvořen tým pracovníků na úrovni pobytové, ambulantní i terénní formy služeb, které poskytujeme, tak jsou rozděleny spolupracující profesní organizace a instituce, jejichž odborníci tento tým rozšiřují, tak chceme přispět ke spolupráci a legislativním změnám na úrovni ministerstev – MPSV, MŠMT, MZ.

jméno / Štefan Schwarc, Martin Klajn

forma / workshop

název / Adaptační kurzy jako prevence – účinky pocítíte

pracoviště / Občanské sdružení Prevent

28

Cílem workshopu je práce s adaptačním kurzem jako efektivní prevencí. Zejména se program zaměřuje na Adaptační kurzy jako prevenci mimo rámec školní docházky pohledem lektorů a organizátorů těchto kurzů v OS Prevent. Účastníkům bude představena dramaturgií typického adaptačního kurzu os Prevent s cílem ukázky a diskuse jejich dobré praxi. Účastníci budou hrát zažívat a diskutovat o jednotlivých částech kurzu, pedagogicko preventivních strategiích a kvalitách podobných kurzů.

ADAPTAČNÍ KURZY, PREVENTIVNÍ STRATEGIE, HRY, ZÁŽITEK, INTERPRETACE, SOCIÁLNÍ UČENÍ, TEAMBUILDING, MOMENT ZMĚNY, TŘÍDNÍ UČITEL, CÍLOVÁNÍ, DRAMATURGIE KURZU

jméno / Heleen Riper

forma / workshop

název / Internet in prevention and treatment

Využití internetu při prevenci a léčbě

pracoviště / Trimbos Institute, Netherlands

29

jméno / Blanka Hrudková

forma / ústní sdělení

název / Systémový a procesní přístup jako nástroj evaluace a zlepšování v PP

pracoviště / Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

30 Problematika systémů řízení kvality v PP bude uvedena z pohledu nároků normy řady ISO 9001 (jejich požadavků) a nároků požadavků autoevaluace NNO, jež právě vyšly z normy řady ISO 9000. Zavedením systémů řízení kvality (QMS) se totiž do organizace zavádí systémový a procesní přístup.

Posluchači se seznámí s metodikou IWA 2 (Směrnici pro aplikaci ISO 9001) a metodikou CAF, jež je univerzální metodickou příručkou pro zlepšování organizací ve veřejném a neziskovém sektoru (i pro oblast vzdělávacích služeb, včetně PP) pomocí sebehodnocení.

Cílem přednášky je poskytnout účastníkům vhled a informace do problematiky a posouzení výhod různých metodik pro sebehodnocení a zlepšování NNO – PP.

Účastníci přednášky budou seznámeni se smyslem a přínosem norem, s jejich strukturou a základními požadavky s konkrétními aplikacemi do oblasti NNO v PP (podle IWA 2). Budou uvedeni do problematiky ukazatelů efektivity organizací včetně znaků jejich efektivity, dále do problematiky kultury a klimatu pomáhajících organizací (NNO v PP) ve vztahu k evaluační analýze a zlepšování.

Systémy řízení kvality, systémový a procesní přístup, normy řady ISO ve vztahu k evaluaci a zlepšování, znaky efektivní organizace a její kultura, postupy pro zavedení QMS

jméno / Jakub Solčány, Světa Nová

forma / ústní sdělení

název / Poptávka po službách poradenského centra RELIÉF

pracoviště / RELIÉF – poradenské a vzdělávací centrum

Projekt RELIÉF je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. OPVK – Investice do rozvoje vzdělávání.

31

Poradenské a vzdělávací centrum RELIÉF zahájilo svou činnost v srpnu 2008 je spolufinancováno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Poskytuje služby poradenství, individuálního, rodičovského a skupinového, pro žáky ZŠ a SŠ ohrožené rizikovým chováním. Dále poskytujeme vzdělávací služby pro pedagogické pracovníky, formou doplňkového kurzu pro ŠMP, kurzu pro pracovníky ve speciálním školství a dalších seminářů. Služby poskytujeme na dvou pracovištích, v Ústí nad Labem a v Teplicích. V Teplicích je pobočka situována ve stejném objektu jako je Kontaktní centrum WHITE LIGHT I. V prezentaci se chceme zaměřit na výhody či nevýhody provázanosti služeb centra RELIÉF na služby K Centra, zejména na poptávku po poradenských službách.

POPTÁVKA, K CENTRUM, PORADENSTVÍ

jméno / Markéta Exnerová

forma / ústní sdělení

název / Poradenský proces v programech všeobecné primární prevence rizikového chování

pracoviště / Centrum primární prevence Semiramis, o.s.

- 32** Cílem příspěvku je obeznámení publika s realizací poradenského procesu v rámci programů primární prevence rizikového chování na základních školách podle zkušeností Centra primární prevence Semiramis o.s. Stěžejním bodem příspěvku je zdůvodnění toho, proč je poradenský proces nedílnou součástí programů primární prevence rizikového chování, a jaký má smysl pro zainteresované osoby, jimiž jsou samotní žáci, lektori programů a v neposlední řadě pedagogové. V další části programu chci upozornit na reálná úskalí procesu, jejich případné negativní dopady a zároveň poukázat na možnosti předcházení těmto úskalím. Na závěr se budu věnovat pozitivním stránkám poradenského procesu, které mohou výrazně přispět k celkové efektivitě programů primární prevence rizikového chování.

PORADENSKÝ PROCES, PRIMÁRNÍ PREVENCE, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

jméno / Veronika Pavlas Martanová

forma / ústní sdělení

název / Vedení dětské terapeutické skupiny pro děti s poruchami chování v PPP

aneb působení na pomezí selektivní či indikované prevence

pracoviště / PPP Praha 6, IPPP ČR,

MŠMT ČR

33

Příspěvek popisuje specifika vedení terapeutických skupin v PPP určených pro děti s poruchami chování na prvním stupni ZŠ a jejich rodiče. Cílovou skupinou jsou děti s adaptačními problémy na 1. stupni základní školy (3.-5.tř.), které mají diagnostikovanou poruchu chování a je u nich zvýšené riziko výskytu rizikového chování v budoucnosti, pokud jim nebude věnována adekvátní dlouhodobá péče. Již nyní však mají ve škole výrazné potíže v chování i ve výuce. Jedná se o působení na pomezí selektivní a indikované prevence.

Rodiče těchto dětí se scházejí v rámci rodičovské skupiny. Předchozí zkušenosti prokázaly, že setkávání rodičů má zásadní význam pro přijetí dítěte a zlepšení rodinné situace, což následně ovlivnilo i školní adaptaci, chování a prospěch žáka ve škole. Důležitou součástí je též kontakt s vyučujícími dětmi.

Příspěvek se zaměřuje na specifika vedení takovýchto skupin, nutnost práce s celým rodinným a školním systémem, nabízí zkušenosti čtyřleté praxe a možnosti evaluace a vyhodnocování efektivity dětských terapeutických skupin.

**SELEKTIVNÍ A INDIKOVANÁ PREVENCE, DĚTSKÁ SKUPINOVÁ
PSYCHOTERAPIE, SYSTÉMOVÉ PŮSOBENÍ**

jméno / Maria Scatigna, Caterina Pesce, Federica Cereatti et.al. | **forma / workshop**

**název / The social influence approach through physical education: "Moved Unplugged",
an Italian experience in risk behaviour prevention**

**Tělesná výchova jako způsob uplatňování sociálního vlivu: „Moved Unplugged“,
italská zkušenost s prevencí rizikového chování**

pracoviště / University of L'Aquila – Department of Internal Medicine and Public Health

- 34** Garant support: Programme of community action in the field of public health 2005 grant # SPC 2005312 Italian National funding: Fondo Nazionale per la Lotta alla Droga L. 45/99, Regione Abruzzo, D.G.R. 109 del 21/02/2005

The European Drug Addiction Prevention project (Eudap) is a multi-centre trial conducted in seven European countries, that evaluated and implemented "Unplugged", a school based comprehensive social influence programme structured in units targeted on 12-14 years old students. The aim of our study was to evaluate the Physical Education (PE) opportunities to enhance intra and inter-personal skills through the transfer across physical, cognitive, and psychosocial domains. By mean of a satellite study, in one centre (L'Aquila, Italy), the basic curriculum has been integrated and adapted in a new version designed for PE lessons, named "Moved Unplugged". Four new units have been added to the programme: they focused attention on goal setting for motor and health skills, doping knowledge and appreciating personal differences. In addition, original Unplugged's units have been integrated with gym activities on relational skills, effective communication, problem solving, decision making and creative thinking. Process and outcomes evaluation has been performed. Our research produced an original well-accepted instrument for young abuse prevention in the PE setting.

PHYSICAL EDUCATION, SOCIAL INFLUENCE, ABUSE PREVENTION

Grantová podpora: Akční program Společenství v oblasti veřejného zdraví 2005, grant č. SPC 2005312 Italského státního fondu: Fondo Nazionale per la Lotta alla Droga L. 45/99, Regione Abruzzo, D.G.R. 109 del 21/02/2005

Evropský projekt prevence závislosti na drogách (Eudap) je multicentrickou studií realizovanou v sedmi evropských zemích. Jejím cílem je implementace a evaluace školního programu „Unplugged“ založeného na komplexních sociálních vlivech. Program je rozdělen na jednotlivé moduly určené pro žáky ve věku 12-14 let. Cílem naší studie je vyhodnotit možnosti tělesné výchovy (TV) při zdokonalování intra- a interpersonálních dovedností prostřednictvím modifikace prvků z fyzické, kognitivní a psychosociální oblasti. V rámci satelitní studie byl na jednom pracovišti (v italské L'Aquile) základní učební plán upraven

a zakomponován do nové verze určené pro hodiny TV nazvané „*Moved Unplugged*“. Program byl rozšířen o čtyři nové moduly: pozornost byla zaměřena na stanovování cílů ve vztahu k motorickým a kondičním dovednostem, povědomí o dopingu a respektování individuálních rozdílů. Do tělovýchovných aktivit byly navíc zakomponovány původní moduly programu *Unplugged* týkající se vztahových dovedností, efektivní komunikace, řešení problémů, rozhodování a kreativního myšlení. Byla provedena evaluace procesu a výsledku. Výsledkem našeho výzkumu je původní pozitivně přijímaný nástroj prevence užívání návykových látek v rámci hodin tělesné výchovy.

TĚLESNÁ VÝCHOVA, SOCIÁLNÍ VLIV, PREVENCE UŽÍVÁNÍ DROG

jméno / Milan Řezníček, Andrea Šeredová

forma / workshop

název / Prevence na 1. st. ZŠ? Jaká, čeho a proč...

pracoviště / Centrum primární prevence Vrakbar

Magistrát města Jihlavy, Johnson a Johnson, MENT

Pracovníci Centra primární prevence Vrakbar v Jihlavě reflektují ve svém příspěvku mnohaleté zkušenosti s realizací preventivních programů pro děti na 1. st. ZŠ. Ve své praxi si často kladou řadu otázek: potřebují školy externí programy na 1. stupni ZŠ, kdy a v jaké podobě je potřebují zařadit, proč je vyžadují nebo také – co potřebují? Prostřednictvím kasuistik se zamýšlejí nad tím, jaké situace s malými dětmi v programech vznikají a jaká hledají řešení ve spolupráci se školou. Nutně se přitom zabývají hranicemi vlastní práce. Při hledání odpovědí na otázku, co školy potřebují (programy a jaké?, pro koho?) vzniká vize zaangažování elementaristů na preventivním působení/přemýšlení v rámci výuky ve škole.

35

PREVENCE NA 1.ST. ZŠ, REFLEXE, KASUISTIKY, POTŘEBY, VIZE

jméno / Stehlíková, D. (1), Procházka, I. (2), Malý, M. (1)

forma / ústní sdělení

název / Primární prevence HIV/AIDS v ČR se má zaměřit na změnu rizikových vzorců sexuálního chování u mužů majících sex s muži

pracoviště / (1) Státní zdravotní ústav, (2) Sexuologický ústav VFN a 1. LF UK

36 Od roku 2005 dochází k opětovnému nárůstu podílu homosexuálního způsobu přenosu HIV/AIDS, který je celkově příčinou přibližně 56 % všech zjištěných HIV pozitivních případů od roku 1985 v ČR, a nyní je už minimálně dvojnásobně častějším způsobem přenosu infekce v porovnání s heterosexuálním stykem (v prvních osmi měsících roku 2009 na 62 případů HIV pozitivní s homosexuálním způsobem přenosu připadá 24 případů s heterosexuálním přenosem). Příčinu nárůstu přenosu HIV/AIDS homosexuálním stykem spatřujeme v tom, že v porovnání s obdobím před patnácti lety, i přes všechna opatření v oblasti primární prevence HIV/AIDS v ČR, neklesla prevalence nejrizikovějších sexuálních praktik u mužů majících sex s muži (MSM), především nechráněného análního styku a nechráněných orogenitálních praktik včetně ejakulace do úst. Dokazuje to studie prevalence rizikových vzorců sexuálního chování u 393 mužů – návštěvníků zařízení pro gay minoritu v Praze, která byla uskutečněna v roce 2009 v rámci projektu EU Sialon – séroepidemiologické a behaviorální studie zaměřené na výskyt HIV/AIDS a syfilis u mužů majících sex s muži (MSM) ve vybraných členských státech EU. Byla zjištěna značná prevalence vysoce rizikových forem sexuálního chování: 26,7 % dotázaných použilo během posledního sexuálního styku nejrizikovější sexuální praktiku – nechráněný anální koitus s přijetím receptivní role; 28,5 % použilo tuto praktiku v insertivní roli, což je rovněž vysoce rizikovou praktikou. Přibližně 63 % dotázaných mělo během posledních 6 měsíců náhodné partnery a třetina z nich vždy, často nebo občas používala anální sexuální praktiky bez kondomu. Frekvence rizikových sexuálních praktik je mnohem vyšší se stálými partnery, které mělo přibližně 70 % respondentů. Přes 90 % z nich poskytovalo svému partnerovi orální sex bez kondomu, tři čtvrtiny uvedly ejakulaci do úst partnera, 62,5 % – aktivní anální sex a 57 % – pasivní.

Z těchto údajů vyplývá, že jedním z klíčových cílů primární prevence HIV/AIDS ve skupině MSM by měla být změna rizikových vzorců sexuálního chování, neboť přechod k praktikám bezpečnějšího sexu zatím není tak systematický a častý jako v západoevropských zemích.

jméno / Alexandra Kmeřová, Eva Králíková

forma / ústní sdělení

název / Léčba závislosti na tabáku u adolescentů

pracoviště / Centrum pro závislé na tabáku a 3. interní klinika 1. LF UK a VFN

Adolescenti jsou klíčovou cílovou skupinou tabákového průmyslu – dospělí kouřit prakticky nezačínají. Kromě prevence je v tomto věku však bohužel potřeba i léčba. Kolem 90 % kuřáků si zapálilo svou první cigaretu před svým 18. rokem. Podle údajů SZÚ zhruba 80 % kuřáků ve věku 13-15 let nebyl odmítnut prodej cigaret. V případě kouření je častá také duální závislost – nikotin bývá typicky vstupní drogou (cca 90% závislých na ilegálních drogách či alkoholu jsou kuřáci). Většina adolescentních kuřáků si přeje přestat (v ČR v roce 2008 to bylo 53% kuřáků ve věku pod 18 let). Problém je v nízké adherenci a motivaci k léčbě, podcenění rizik i závislosti. Adolescentní kuřáci nevědí, kam se obrátit a ani, jak přestat. Přitom ani odborníci si často nevědí rady. Léčba bývá v zásadě stejná jako u dospělých, ale s větším důrazem na motivování a psychosociální podporu. Budou prezentována obecná doporučení pro adolescentní kuřáky.

37

RIZIKA, DŮLEŽITÁ PREVENCE, LÉČBA JAKO U DOSPĚLÝCH KUŘÁKŮ

jméno / Denisa Dohányosová

forma / ústní sdělení

název / Nízkoprahové kluby pro děti a mládež

pracoviště / YMCA Praha, o.s.

Představení služby nízkoprahový klub pro děti a mládež a jejího významu v rámci systému primární prevence. Základní principy fungování nízkoprahových klubů. Jak poznat kvalitní klub? Možnosti spolupráce s nízkoprahovými kluby.

38

jméno / Denisa Dohányosová

forma / ústní sdělení

název / Praxe v nízkoprahovém klubu YMCA Praha

pracoviště / YMCA Praha, o.s.

- 39** Ukázka z praktického fungování nízkoprahového klubu pro děti a mládež, fungujícího pod hlavičkou občanského sdružení YMCA Praha. Náhled do poskytovaných služeb a způsobu jejich evidence, aneb kolik dětí za den a co dostanou? Speciální preventivní programy v klubech YMCA Praha.

jméno / Jan Hlaváč

forma / workshop

název / Komplexnost preventivních programů – příklad dobré praxe

pracoviště / Renarkon, o. p. s.

- 40** Nutnost komplexního přístupu, kontinuální, dlouhodobé práce s cílovou skupinou. Realizace dlouhodobých programů primární prevence – dělení na všeobecnou specifickou a specifickou selektivní. Všeobecná primární prevence – dělení dle věku cílové skupiny:
- 1) dlouhodobý preventivní program pro první stupeň ZŠ – akcentováno na klima třídy, prevenci šikany a zdravý životní styl,
  - 2) dlouhodobý preventivní program pro druhý stupeň ZŠ – komplexnost témat prevence rizikového chování,
  - 3) dlouhodobý preventivní program pro střední školy – proškolení rodičů a pedagogů. Specifická selektivní primární prevence – práce s klientem (třídou) s indikovaným drogovým či jiným problémem (šikana) – kontinuální práce s úzkou spoluprací se školním preventivním týmem. Včasná intervence – program indikovaných skupin – rozšíření preventivních aktivit se zaměřením na indikovaný problém, jako např. experimentování s drogami.

KOMPLEXNÍ, PROŽITKOVÝ, PREVENTIVNÍ, DLOUHODOBÝ, DROGY, ŠIKANA, NETOLISMUS, PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY, 1. STUPEŇ ZŠ, 2. STUPEŇ ZŠ, STŘEDNÍ ŠKOLA

jméno / David Lebeda

forma / ústní sdělení

název / Úvod do problematiky extremismu – primární prevence zaměřená na žáky ZŠ a SŠ

pracoviště / ÚMČ Praha 7

Cílem mého příspěvku je ukázat možnosti primární prevence v souvislosti s problematikou extremismu na základních a středních školách. Jedná se o přednáškovou činnost, jejímž úkolem je seznámit nejprve pedagogický sbor a posléze žáky uvedených škol se základní problematikou extremismu (pojmy, základní dělení, symbolika, protiprávní činnost sympatizantů a členů různých extremistických uskupení z pravicového i levicového extremistického spektra). Během přednášky je důležité zachovat preventivní zaměření, aby nedošlo k motivaci žáků a studentů v souvislosti s obdobím dospívání a možného protestu proti společnosti, rodičům, pedagogům apod. Rovněž je důležité zaměřit se na subkulturní hnutí, která souvisí s problematikou extremismu. Je důležité během přednášky využít praktických zkušeností DVD, CD, a dalších ilustračních materiálů.

41

Struktura přednášky na konferenci: Úvod, pojmy, základní dělení, pravicový extremismus + symbolika, levicový extremismus + symbolika, divácké násilí, náboženský extremismus, filmové ukázky, diskuze, závěr.

EXTREMISMUS, PRIMÁRNÍ PREVENCE

jméno / Eva Vaňkátová

forma / ústní sdělení

název / Kompetence školy v řešení kyberšikany

pracoviště / ProPrev, o.s., ZŠ Vachkova

42 1. Kybernetický svět a bezpečnost 2. Kyberšikana 3. Rozdíly mezi klasickou šikanou a kyberšikanou 4. Formy kyberšikany 5. Původci a oběti kyberšikany 6. Typy kyberútoků 7. Kyberšikana ve školním prostředí 8. Kompetence školy 9. Prevence na půdě školy

Cíle: Cílem příspěvku je seznámit účastníky podrobněji s kyberšikanou, zásadními rozdíly mezi klasickou šikanou a kyberšikanou. Dále informovat o dopadu kyberšikany na školní mládež, o formách a typech KŠ. Je zaměřen na pedagogy, zejm. školní metodiky prevence v tom smyslu, že by měl být praktickým návodem a inspirací v prevenci kyberšikany a jejím následném řešení. Celá přednáška bude doplněna o kazuistiky z praxe.

Metody: ústní přednáška s prezentací ve formě ppt.

Závěry: pohled školní metodičky prevence a lektorky PP na kompetence školy v řešení kyberšikany, možná doporučení pro prevenci KŠ, spolupráce s rodinami a institucemi v oblasti řešení KŠ, následná možná diskuze účastníků.

ŠIKANÁ, KYBERŠIKANÁ, KYBERNETICKÝ SVĚT, VIRTUÁLNÍ PROSTOR,
MOBILNÍ TELEFON, INTERNET, SOCIÁLNÍ SÍTĚ, ON LINE KOMUNIKACE,
PACHATEL, OBĚŤ, FORMY KYBERŠIKANY, TYPY KYBERŠIKANY, PRIMÁRNÍ
PREVENCE, PREVENCE VE ŠKOLE, STŘEDNÍ ŠKOLA

jméno / Simona Vrobllová Váchalová

forma / ústní sdělení

název / I vy jste v tom

pracoviště / Nadace Via, Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace Arbor Vitae

Primární prevence PPP v praxi aneb Projekt I VY JSTE V TOM. Představení vzdělávacího programu primární prevence poruch příjmu potravy pro školy a instituce v ČR (dodnes jím prošlo na 2500 žáků a učitelů) VP5P: Projekt vznikl jako závěrečný lektorský výstup na Kurzu lektorských dovedností pořádaný nadací Člověk v tísni. Ve školním roce 2006/2007 byl využíván při práci pro Pedagogicko-psychologickou poradnu v Domažlicích v programu primární prevence patologických jevů se zaměřením na poruchy příjmu potravy na ZŠ a SŠ v Domažlicích a okolí. Od chvíle, kdy na projekt byla poskytnuta finanční dotace z výnosů sbírky Dove pro podporu prevence poruch příjmu potravy (projektu společnosti UNILEVER ČR, spol. s r.o. a Nadace VIA) na období 1. 9. 2007 – 30. 6. 2008 působí lektorka samostatně, případně ve spolupráci s metodičkou prevence PPP Domažlice. S respondenty pracuje vyškolená lektorka a metodička prevence. Blok je sjednocen. Vzdělávací cíl: Uvedení do problematiky poruch příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie, obezity.

43

PORUCHY, POTRAVY, PŘÍJEM, NEMOC, ANOREXIE, BULIMIE, BIGOREXIE, OBEZITA, ORTHOREXIE, TERAPEUTICKÁ KOMUNITA, KLIENT

jméno / Daniel Pellaux

forma / workshop

název / Using active methods in training of trainers

Využívání aktivních metod při vzdělávání školitelů

pracoviště / Mentor Foundation

44 Teachers, educators, families cannot avoid coming across the risks of life and the difficulties and problems that children encounter. However every child can grow positively from his difficulties, if s/he has the possibility of speaking about it with reliable adults who know how to listen, understand, and help restore confidence. By the expression of feelings, opinions and desires, the child discovers his/herself and their limits; s/he increases the capacities for judgment, critical thinking and sense of responsibility. The problems arising in childhood which are neither recognized, nor heard, can cause problems for the present and future.

Prevention has to start at an early age and continue throughout schooling to address these matters. It begins with education of emotions, interpersonal relations and social skills. This work is only possible with the support of all the partners involved in the education of a child.

Many teachers work to facilitate the positive growth and development of their students: the climate is excellent, the children are able to express their feelings and conflicts to find solutions as well as providing good quality learning experience. But many also encounter difficulties. The relations inside the group are complicated; the teacher or the educator has a feeling of failure; the communication is poor; the cooperation can be difficult.

In this workshop the aim is to address practical activities of prevention centred around the communication, composition of groups, development of the membership that help to create reassuring environments that allow children and teenagers to express themselves positively but also address their difficulties. It may be impossible to eliminate all the risks to which children are exposed but most can be reduced by a coherent approach to learning which addresses attitudes and behavior and which is a part of the whole school experience.

PRIMARY PREVENTION, ACTIVE METHODS, TRAINERS, PREVENTION PROGRAMS

Pedagogičtí pracovníci a rodiče mohou jen stěží předejít tomu, aby se dětem v životě vyhýbaly nejrůznější rizika, potíže a problémy. Každé dítě však může z takových těžkostí vyjít posíleno, pokud má možnost o svých problémech mluvit s někým z dospělých, na kterého se může spolehnout, který umí naslouchat, má pochopení a pomůže obnovit ztracenou sebedů-

věru. Na základě vyjádření svých pocitů, názorů a tužeb dítě objevuje sebe samo a své limity, posiluje svou schopnost úsudku, kritického myšlení a smysl pro zodpovědnost. Dětské problémy, které nejsou včas rozpoznány a vyslyšeny, mohou negativně ovlivnit další život mladého člověka.

S prevencí je nutné začít již v raném věku a musí pokračovat po celou dobu školní docházky. Jedině tak je možné vznikající problémy efektivně řešit. Prevence začíná emoční výchovou, mezilidskými vztahy a sociálními dovednostmi. Tato práce není možná bez podpory všech stran podílejících se na výchově a vzdělávání dítěte.

Mnozí učitelé se svou prací snaží přispět k pozitivnímu růstu a rozvoji svých žáků a studentů: vytvářejí optimální prostředí, v němž děti mohou ventilovat své pocity a konflikty a nacházet tak jejich řešení, jakož i podmínky pro kvalitní osvojování si nových poznatků. Mnozí však také narážejí na těžkosti. Vztahy uvnitř dané skupiny jsou komplikované, učitel či pedagogický pracovník zažívá pocit selhání, vzájemná komunikace je na nízké úrovni, spolupráce obtížná.

Cílem této pracovní dílny jsou praktické činnosti týkající se komunikace, složení skupin, rozvoje kolektivu, který přispívá k vytváření prostředí, v němž se mohou děti a dospívající bez obav pozitivně projevovat, ale také řešit věci, které je trápí. Není zřejmě možné eliminovat veškerá rizika, jimž bývají děti vystaveny. Většinu z nich je však možné minimalizovat systematickým přístupem k učení, který si všímá postojů a chování a který je součástí celého procesu školní docházky.

PRIMÁRNÍ PREVENCE, AKTIVNÍ METODY, LEKTOŘI, PREVENTIVNÍ PROGRAMY

jméno / Kristýna Hrichová, Milan Růžička

forma / workshop

název / Metodika vedení třídnických hodin

V rámci projektového řízení JMK

pracoviště / PPP Brno – Poradenské centrum Brno a kolektiv brněnských učitelů

Poradenské centrum Brno

45 V rámci workshopu budeme prezentovat výstup dlouhodobé práce se skupinou učitelů brněnských škol – Metodiku vedení třídnických hodin. Tato metodika se v současné době evaluje a do budoucna počítáme s vydáním oficiální publikace v rámci podpory prevence přímo na školách. Součástí workshopu bude také další výměna zkušeností a možnost si vyzkoušet konkrétní techniky, které jsou v metodice obsažené.

Obecná struktura metodiky:

Třídnické hodiny (Proč je dělat? Jak je vést? Diskuze v komunitním kruhu jako součást TH. SOS situace při TH. Struktura TH. Následnost témat TH během roku.) Jak na pravidla (Jak začít s pravidly? Jak pravidla formulovat? Jak podporovat fungování pravidel? Jak reagovat na porušování pravidel?) Vybraná témata pro třídnické hodiny (Aktivační hry, ledolamky. Podpora zdravých vztahů ve třídě. Aktuální problémy ve třídě. Třídnická hodina zaměřená na pravidla. Sebepoznání. Komunikace. Spolupráce a tolerance. Problematika šikanování ve školním prostředí. Jak zacházet s internetem.)

NESPECIFICKÁ PREVENCE, PRÁCE SE SKUPINOU, TŘÍDNICKÉ HODINY

jméno / Lenka Cupalová

forma / ústní sdělení

název / Spolupráce okresního metodika prevence se školami a školskými zařízeními

v okrese Brno-venkov

pracoviště / PPP Hodonín

Okresní metodik prevence zajišťuje koordinaci a metodickou podporu školních metodiků prevence, organizuje pro ně pravidelné pracovní porady (semináře) a poskytuje jim individuální odborné konzultace, na žádost školy pomáhá ve spolupráci se školním metodikem prevence a dalšími pedagogickými pracovníky řešit aktuální problémy související s výskytem sociálně patologických jevů ve škole. Udržuje pravidelný kontakt se všemi institucemi, organizacemi a jednotlivci, které se v kraji v prevenci angažují. Všeobecně zajišťuje specifickou prevenci sociálně patologických jevů a realizaci preventivních opatření v oblasti územní působnosti vymezené krajským úřadem.

46

PRIMÁRNÍ PREVENCE, PREVENTIVNÍ PROGRAMY, ŠKOLNÍ METODIK
PREVENCE, OKRESNÍ METODIK PREVENCE

jméno / Serena Vadrucci, Federica Vigna-Taglianti, Silena Salmaso, Laura Vitale, Paola Giaccone, Daniela Calcagno, Fabrizio Faggiano and the EU-Dap group

forma / ústní sdělení

název / Unplugged: the italian way

Program Unplugged: italská cesta

pracoviště / Piedmont Centre for Drug Addiction Epidemiology – Italy

47 Background: “Unplugged” is the first school-based prevention programme developed and evaluated in the frame of an international European collaboration. Since the study proved the effectiveness of the program, a large scale dissemination has been promoted.

In Italy, Piedmont Centre for Drug Addiction Epidemiology coordinates the study and the dissemination.

Aims: The present paper draws on the Piedmont experience to spread Unplugged.

Methods:

We applied for funds from a local foundation to print Unplugged education material and offer training courses to the teachers of the entire region.

Our dissemination strategy contemplated a strong collaboration with the regional school office and policy makers in drug prevention field, who organized seminars to promote evidence-based activities among headmasters and teachers. The seminars were organized at the level of local communities. After the seminars, leaflets describing the program and the results of the study were sent to each school in the region, and to health education and prevention services.

Thanks to the funding, training courses and material could be offered to the schools for free.

Conclusions: Eight seminars conducted in March/April yield to 10 teachers training courses and one training for trainers, reaching about 200 teachers, and 25 trainer, with the hope of reaching a minimum of 3200 pupils.

SUBSTANCE USE, SCHOOL BASED, PREVENTION, EFFECTIVENESS, DISSEMINATION

jméno / Roman Pešek (1), Vendula Běláčková (2), Viktor Mravčík (1) | **forma** / ústní sdělení

název / Konopné produkty v ČR – užívání, produkce, trh a metodika poradenství pro uživatele

pracoviště / (1) Úřad vlády České republiky, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Praha, (2) Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze

Česká republika patří mezi evropské země s vyšší prevalencí užívání konopí mezi mladými lidmi. Příspěvek ve stručnosti popisuje aktuální stav v oblasti užívání konopných látek a zmiňuje základní charakteristiky konopných trhů a produkce konopných drog v ČR. Ve druhé části příspěvku je představena metodika uvedená v australské publikaci Effective Weed

48

Control s podtitulem Jak pracovat s lidmi, aby omezili nebo přestali užívat konopí – tato metodika je určena pro provádění integrované krátké intervence a skupinového programu pro léčbu klientů, kteří problematickým způsobem užívají konopné drogy.

KONOPNÉ LÁTKY, PRODUKCE, TRH, PREVALENCE UŽÍVÁNÍ, METODIKA PORADENSTVÍ

jméno / Peter Tossmann, Marc-Dennan Tensil

forma / ústní sdělení

název / www.drugcom.de: An example for an internet-based drug prevention

www.drugcom.de: Příklad internetové formy prevence užívání drog

pracoviště / delphi-Gesellschaft für Forschung, Beratung und Projektentwicklung mbH,
Berlin, Germany

- 49** Background: Illegal substances like cannabis or party drugs are widespread among young people, and polydrug use is the most common consumption pattern. Therefore prevention should focus on reducing harms associated with the use of these drugs. Aims: drugcom.de aims at 1) informing young people about the risks of drug use, 2) stimulating risk perception and 3) promoting skills to reduce or cessate drug use. Methods: Information, self-tests and interventions to reduce drug use, especially cannabis and alcohol. Conclusions: With www.drugcom.de the Federal Centre for Health Education (BZgA) has created a highly frequented website (approx. 2.000 visits/day). Evaluations of website elements have shown that it is well accepted and can effectively help people to reduce or stop drug use.

Východiska: Nelegální návykové látky jako např. konopí nebo taneční drogy jsou mezi mladými lidmi značně rozšířené, přičemž mezi nejběžnější vzorec užívání patří kombinování více druhů drog. Cílem prevence by proto měla být minimalizace rizik spojených s užíváním těchto drog. Cíle: Záměrem internetové platformy *drugcom.de* je 1) informovat mladé lidi o rizicích užívání drog, 2) zvyšovat povědomí o těchto rizicích a 3) propagovat způsoby, jak omezit užívání drog nebo s ním zcela přestat. Metodologie: Informovanost, sebetestování a intervence sloužící k minimalizaci užívání drog, zejména konopí a alkoholu. Závěry: Stránky *www.drugcom.de* vytvořené Spolkovou centrálou pro zdravotnickou osvětu (BZgA) jsou hojně navštěvovanou internetovou platformou (přibližně 2 000 návštěvníků denně). Z evaluace jednotlivých prvků webových stránek vyplývá, že jejich provoz se setkává s pozitivním přijetím a že jsou účinnou pomůckou pro osoby, které chtějí omezit užívání drog nebo s ním úplně přestat.

jméno / Ingrid Hupková

forma / workshop

název / Vybrané projekty kabinetu sociálnej prevencie Národného osvetového centra v oblasti primárnej prevencie drogových závislostí

pracovišče / Národné osvetové centrum

Projekt Prečo som na svete rád/rada – grantová podpora Úradu vlády SR, Ministerstva kultúry SR, projekt Sociálna prevencia-informačno-vzdelávací bulletin rezortu kultúry – grantová podpora: Ministerstvo vnútra SR, Úrad vlády SR

50

Príspevok predstaví sféru kultúrno-osvetovej činnosti v oblasti primárnej prevencie závislostí a kabinet sociálnej prevencie. V druhej časti prinesie charakteristiku vybraných realizovaných kľúčových projektov najmä: 1) projekt: Prečo som na svete rád/rada – celoštátnu tematickú výtvarnú súťaž z medzinárodnou účasťou zameranú na redukciu požiadavky mládeže po drogách – projekt ocenený Organizáciou Spojených národov a ocenením Protidrogový čin roka 2005. 2) projekt: Sociálna prevencia-informačno-vzdelávací bulletin rezortu kultúry – 4 ročníky periodika s ISSN číslom v náklade 2 500 ks každé z 4 čísiel do roka. Bulletin je prezentovaný na webportáli Úradu vlády SR www.infodrogy.sk a webstránke www.mocka.sk. V závere príspevok prinesie podnety pre primárnu prevenciu vo sfére voľnočasových aktivít a kultúrno-osvetovej práce.

KABINET SOCIÁLNEJ PREVENCIE NÁRODNÉHO OSVETOVÉHO CENTRA,
KULTÚRNO-OSVETOVÁ PRÁCA, PROJEKTY ZAMERANÉ NA PREVENCIU
DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ

seznam / ústní sdělení

(řazeno abecedně)

27

D

43

I V

11

In

47

Ita

25

K

42

Ko

24

Ko

15

Ko

48

Ko

37

Lé

21

M

10

M

8

M

26

M

2

M

38

N

18

O

17

O

20

Pa

31

Pa

32

Pa

23

Pr

39

Pr

36

Pr

12

Pr

7

Pr

16

Sa

14

Sp

46

Sp

22

Sp

30

Sp

1

Š

3

Tr

13

Ú

41

Ú

33

Va

4

pr

4

VI

6

Va

49

os

w

27	Dům tří přání pro děti a jejich rodiče
43	I vy jste v tom
11	Internetové služby o.s. SANANIM v oblasti prevence
47	Italian experience of dissemination of EUDAP
25	K některým limitům prevence sociálně patologických jevů u mládeže
42	Kompetence školy v řešení kyberšikany
24	Koncepce DDŠ a ZŠ Ostrava–Kunčice s výchovně léčebnou péčí
15	Koncepce péče o ohrožené děti na území hl. města Prahy
48	Konopné produkty v ČR – užívání, produkce, trh a metodika poradenství pro uživatele
37	Léčba závislosti na tabáku u adolescentů
21	Méně je někdy více aneb slepé cesty v prevenci
10	Mentor – helping parents to be agents of prevention
8	Motýlí efekt – Systémový přístup a vize
26	Možnosti nesymptomatických terapeutických postupů u dětí ohrožených závislostí v DDÚ Liberec.
2	MŠMT a jeho úloha v primární prevenci rizikového chování
38	Nízkoprahové kluby pro děti a mládež
18	Obecné představení zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – jeho založení, geneze, základní data
17	Odchod ze zařízení pro výkon ÚV: otázky a dilemata
20	Patologické sociálně patologické jevy
31	Poptávka po službách poradenského centra RELIÉF
32	Poradenský proces v programech všeobecné primární prevence rizikového chování
23	Práce s dětmi ohroženými OPL v podmínkách Diagnostického ústavu pro mládež, Brno
39	Praxe v nízkoprahovém klubu YMCA Praha
36	Primární prevence HIV/AIDS v ČR se má zaměřit na změnu rizikových vzorců sexuálního chování u mužů majících sex s muži
12	Primární prevence z pohledu ředitele školy
7	Převod metodiky indikované primární prevence PreVenture do českého prostředí
16	Sanace rodiny jako nástroj prevence umístování dětí do zařízení pro výkon ústavní výchovy
14	Specifika práce školního metodika prevence na Speciální ZŠ
46	Spolupráce okresního metodika prevence se školami a školskými zařízeními v okrese Brno-venkov
22	Syndrom rizikového chování v dospívání jako východisko primární prevence
30	Systémový a procesní přístup jako nástroj evaluace a zlepšování v PP
1	Školní socializace, disciplinace a prevence rizikového chování
3	Transformace dotačního systému MŠMT v oblasti primární prevence rizikového chování
13	Úspěchy a úskalí v práci školního metodika prevence na pražském gymnáziu
41	Úvod do problematiky extremismu – primární prevence zaměřená na žáky ZŠ a SŠ
33	Vedení dětské terapeutické skupiny pro děti s poruchami chování v PPP aneb působení na pomezí selektivní či indikované prevence
4	VIP II a CPIV
6	Výzkumná studie zaměřená na škálu osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek a na osobnostní inventář pro mládež (HSPQ)
49	www.drugcom.de: An example for an internet-based drug prevention

seznam / workshopy

(řazeno abecedně)

28

5

29

9

40

45

35

19

46

34

44

50

postery

28	Adaptační kurzy jako prevence – účinky pocítíte
5	Going from evidence base to the classroom discussion
29	Internet in prevention and treatment
9	Involving parents in drug prevention programs
40	Komplexnost preventivních programů - příklad dobré praxe
45	Metodika vedení třídnických hodin
35	Prevence na 1. st. ZŠ? Jaká, čeho a proč...
19	Promoting health in adolescents – preventing the use of tobacco
46	Spolupráce okresního metodika prevence se školami a školskými zařízeními v okrese Brno-venkov
34	The social influence approach through physical education: “Moved Unplugged”, an Italian experience in risk behaviour prevention
44	Using active methods in training of trainers
50	Vybrané projekty kabinetu sociální prevence Národního osvětového centra v oblasti primární prevence drogových závislostí

stery	Vybrané aspekty intervencí zaměřených na práci s rodinou v prevenci drogových závislostí
-------	--

seznam / autoři

(řazeno abecedně)

B
B
B
C
C
C
C
C
E
D
D
D
F
F
F
G
H
H
H
H
H
C
K
K
K
K
K
K
K
L
L
L
L
L
L
L
M
M
M
M
M
N
N
N

Bechyňová, V.	Palkovská, L.
Běláčková, V.	Panopoulou, K.
Budinská, M.	Pavlas Martanová, V.
Carosi, I.	Pavlovský, R.
Cereatti, F.	Pellaux, D.
Cpinová, S.	Pesce, C.
Cupalová, L.	Pešek, R.
Exnerová, M.	Petrnoušek, P.
Dohányosová, D.	Pílař, J.
Dolejš, M.	Procházka, I.
Doležalová, P.	Purková, V.
Fabiani, L.	Radimecký, J.
Faggiano, F.	Riper, H.
Fialová, H.	Růžička, M.
Gigante, R.	Řehan, V.
Hamanová, J.	Řezníček, M.
Hlaváč, J.	Scatigna, M.
Hrichová, K.	Sementilli, G.
Hrudková, B.	Schwarc, Š.
Hupková, I.	Solčány, J.
Charvát, M.	Stehlíková, D.
Kabíček, P.	Šeredová, A.
Klajn, M.	Štech, S.
Kmeťová, A.	Tensil, M.-D.
Kolyva, Ch.	Tossmann, P.
Králíková, E.	Turnovská, E.
Kreeft, P. van der	Vadrucci, S.
Kudová, O.	Vaňkátová, E.
Kyriakidou, M.	Vassara, M.
Lányová, B.	Večerka, K.
Laurenčíková, K.	Vigna-Taglianti, F.
Lebeda, D.	Vojtová, Z.
Lee, J.	Vroblová Váchalová, S.
Lukešová, D.	Zapletalová, J.
Malý, M.	
Marečková, J.	
Miovský, M.	
Mravčík, V.	
Němynář, P.	
Nilsson, M.	
Nová, S.	

Tvorba systému modulárního vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování pro pedagogické a poradenské pracovníky škol a školských zařízení

Dovolujeme si Vám oznámit, že Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze ve spolupráci se svým partnerem, Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR, dnem 1. 10. 2009 zahájilo realizaci projektu pod názvem „Tvorba systému modulárního vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů pro pedagogické a poradenské pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni“ (projekt číslo CZ.1.07/1.3.00/08.0205 v rámci programu ESF CZ.1.07 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost).

Projekt je zaměřen na vytvoření systematického vzdělávání v prevenci rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. Jeho výstupem bude vytvoření systému celoživotního vzdělávání v této oblasti na národní úrovni, spolu s nástroji pro hodnocení úspěšnosti.

Důraz je kladen na využitelnost výstupů při přípravě Minimálního preventivního programu a krajských strategií vzdělávání. Projekt vyřeší dosavadní absenci systému vzdělávání cílové skupiny v prevenci rizikového chování a přispěje k řešení problémů s rozdílnou kvalitou vzdělávání v krajích.

V pěti krajích budou pilotně ověřeny:

- akreditované kurzy pro cílovou skupinu
- specializační výcviky v technikách primární prevence, diagnostiky a včasné intervence rizikového chování
- vzdělávací modul autoevaluace programů prevence včetně databanky nástrojů
- systém vzdělávání certifikátorů programů prevence rizikového chování

Kurzy budou realizované paralelně v těchto krajích: Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Zlínský kraj a Olomoucký kraj. Účast v pilotních kurzech realizovaných v rámci projektu bude pro účastníky zdarma, nabídku konkrétních kurzů, jejichž realizace začíná v prvním pololetí 2010, najdete mezi informačními materiály, které jste dostali u registrace. Další informace k jednotlivým kurzům včetně přihlašovacích formulářů budou uvedeny na stránkách www.adiktologie.cz, případně nás můžete kontaktovat na prevence@adiktologie.cz

Hlavní partnerské organizace projektu:

Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR / Pedagogicko-psychologická poradna Brno / Katedra psychologie FF Univerzity Palackého Olomouc / PROADIS (Propojené profesionální adiktologické služby), o.s., Praha / Sananim, o.s. / Sdružení Podané ruce Brno, o.s. / SCAN, o.s., Tišnov.

oznámení

Cena adiktologie 2009 a Anti-cena adiktologie „BAD TRIP 2009“

Rada Ceny adiktologie a Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze si Vás dovolují pozvat na vyhlášení výsledků IV. ročníku Ceny za výjimečný přínos adiktologii.

Termín: 19/11/2009, 14–17 hodin

Místo konání: Ponrepo – Bio Konvikt, Bartolomějská 11, Praha 1.

V rámci slavnostního odpoledne bude předána Cena za výjimečný přínos oboru adiktologie a vyhlášen výsledek ankety Anticena adiktologie „Bad Trip“. Součástí odpoledne bude i odborná přednáška laureáta Ceny a zahraničního hosta.

Zahraničním hostem bude pan Carl Edwards – „Evropský protidrogový koordinátor“, který přednese přednášku na téma protidrogové politiky.

Slavnostní udělení ceny se koná pod záštitou a za osobní přítomnosti děkana 1. LF UK v Praze, Prof. MUDr. Tomáše Zimy, DrSc., MBA.

Vstup na akci je bezplatný, tlumočení bude zabezpečeno.

Hlavním sponzorem IV. ročníku Ceny adiktologie je společnost Schering-Plough.

Podrobné informace o studiu adiktologie naleznete na www.adiktologie.cz

oznámení

Kam po maturitě?

Zkuste studium adiktologie!

Adiktologie je bakalářský a magisterský studijní obor, který lze studovat na 1. lékařské fakultě UK v Praze připravující odborníky pro zajímavou práci v oblastech prevence, léčby či výzkumu závislostí. Denní bakalářské studium bylo poprvé zahájeno v roce 2005/2006. Od roku 2010/2011 budeme pro zájemce otvírat i **magisterské studium**.

Pracující uchazeči mohou využít možnost **kombinované formy** studia (pouze bakalářské studium). Tato forma je zvláště vhodná pro pracovníky v drogových službách.

Absolventi studia naleznou široké možnosti uplatnění ve službách státního i nestátního sektoru, ve zdravotnictví, sociálních službách, školství, veřejné správě či ve vězeňství. Od roku 2008 byla profese adiktologa zařazena mezi nelékařská zdravotnická povolání, a to novelou zákona č. 96/2004 Sb. (Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

Program a kniha abstrakt Možnosti a cesty primární prevence

Primární prevence rizikového chování VI
6. ročník mezinárodní konference / Praha 2009

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou. Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvů příspěvků odpovídají autoři.

V roce 2009 jako účelovou publikaci vydalo:

Centrum adiktologie, PK, 1. LF UK v Praze
a VFN v Praze (www.adiktologie.cz)

a

Sdružení SCAN

(Hanákova 710 / 666 03 Tišnov/

Tel./fax: 549 413 534 / scan@tisnov.cz)

Editor: PhDr. Matúš Šucha, Ph.D.

Odpovědný redaktor: Ivo Hrdina

Grafický design / layouty / zlom a předtisková příprava

MISSING ELEMENT a Hana Valihorová
(studio@mel.cz / hana@valihorova.cz)

Tisk publikace:

LABEL spol. s r.o.

Vydání první / Náklad 350 kusů

ISBN 978-80-254-5824-2

Neprodejné

Tento sborník je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ